

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Studies

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

**Typové činnosti složek integrovaného záchranného
systému při společném zásahu
z pohledu zdravotnického záchranáře**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Studijní program: **SPECIALIZACE VE ZDRAVOTNICTVÍ**

Autor: Filip Pytel

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Majstr

České Budějovice 2016

Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu z pohledu zdravotnického záchranáře

Abstrakt

Bakalářská práce s názvem „Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu z pohledu zdravotnického záchranáře“ je zaměřena na systém spolupráce základních složek integrovaného záchranného systému, především pak na činnosti zdravotnických záchranářů a poskytovatelů zdravotnické záchranné služby. Spolupráce těchto složek na místech mimořádné události nebo náhlého postižení zdraví osob není výjimkou. Pro efektivní zvládnutí takových situací je potřeba, aby všichni členové zasahujících složek zvládali postupy dané souborem dokumentů nazvaným „Katalog typových činností složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu“, a díky tomu tak bylo provádění záchranných a likvidačních prací co nejefektivnější.

Teoretická část této práce shrnuje informace o základních složkách integrovaného záchranného systému, které vycházejí ze zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému, a popisuje úlohy zdravotnické záchranné služby během jednotlivých typových činností, vyplývajících právě z „Katalogu typových činností složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu“. V praktické části jsou vyhodnoceny rozhovory se zdravotnickými záchranáři, zaměstnanci Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje, zaměřené na jejich povědomí ohledně typových činností integrovaného záchranného systému.

Z výsledků výzkumu plyne, že hloubka informací týkajících se typových činností se u každého jednotlivce liší v závislosti na jejich individuálním přístupu k dané problematice. Nelze tudíž jednoznačně říci, zda mají zdravotničtí záchranáři dostatečné či nedostatečné povědomí o typových činnostech při společném zásahu složek integrovaného záchranného systému.

Klíčová slova

Integrovaný záchranný systém; Typová činnost; Mimořádná událost, Zdravotnický záchranář

The model activities of the Integrated Rescue System during a joint intervention from the perspective of paramedic

Abstract

Bachelor thesis „The model activities of the Integrated Rescue System during a joint intervention from the perspective of paramedic“ is focused on the system of cooperation basic components of the Integrated Rescue System, especially the activities of paramedics and emergency medical service providers. The cooperation of these components for emergencies or sudden disability people's health is no exception. For the efficient management of such situations, it is necessary that all members of intervening components manage process of the set of documents called Product model activities integrated rescue system during a joint intervention and thus it has been carrying out rescue and relief work as efficiently as possible.

The theoretical part summarizes the basic components of the integrated rescue system, based on the Czech Law no. 239/2000 Coll. on the integrated rescue system, and describes the role of emergency medical services during individual type of activities arising precisely from catalog type of activity integrated rescue system during a joint intervention. In the practical part are evaluated interviews with paramedics, employees of the Medical Emergency Service of South Bohemia, which were focused on their awareness of the type of the integrated rescue system.

The results of the research show that the depth of information about the type of activities varies according to individuals and their individual approach to the issue and can not say whether paramedics have sufficient or insufficient awareness of the typical activities during a joint intervention of the Integrated Rescue System.

Keywords

Integrated rescue system; Type activity; Extraordinary event, Paramedic

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci s názvem „Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu z pohledu zdravotnického záchranáře“ jsem vypracoval samostatně, pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 15. 8. 2016

.....

Filip Pytel

Poděkování

Chtěl bych poděkovat Mgr. Jiřímu Majstrovi za vedení mé bakalářské práce, jeho trpělivost a cenné rady. Rád bych také poděkoval členům Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje za ochotu a poskytnuté informace při rozhovorech.

Obsah

Úvod	8
Výkladový slovník s použitými zkratkami	10
1. Integrovaný záchranný systém	12
1.1 Složky IZS	13
1.1.1 Hasičský záchranný sbor České republiky	14
1.1.1.1 Organizační složky HZS ČR	14
1.1.1.2 Jednotky požární ochrany	15
1.1.2 Policie ČR	17
1.1.3 Zdravotnická záchranná služba	18
1.1.4 Ostatní složky IZS	19
1.2 Činnost IZS	20
1.2.1 Příprava na mimořádnou událost	20
1.2.2 Koordinace, řešení a řízení při mimořádných událostech	21
1.2.2.1 Taktická úroveň koordinace	21
1.2.2.2 Operační úroveň koordinace	22
1.2.2.3 Strategická úroveň koordinace	23
1.2.3 Mimořádná událost s hromadným postižením osob z pohledu ZZS	24
1.2.4 Katalog typových činností IZS	25
1.2.4.1 Typová činnost č. 1 – Špinavá bomba	26
1.2.4.2 Typová činnost č. 2 – Demonstrování úmyslu sebevraždy	27
1.2.4.3 Typová činnost č. 3 – Oznámení o uložení nebo nálezu výbušniny nebo výbušného systému	28
1.2.4.4 Typová činnost č. 4 – Letecká nehoda	28
1.2.4.5 Typová činnost č. 5 – B-agens a toxiny	29
1.2.4.6 Typová činnost č. 6 – Udržení pořádku při technoparty	30
1.2.4.7 Typová činnost č. 7 – Pátrací akce v terénu	31
1.2.4.8 Typová činnost č. 8 – Dopravní nehoda	32
1.2.4.9 Typová činnost č. 9 – Mimořádná událost s velkým počtem raněných a obětí	33
1.2.4.10 Typová činnost č. 10 – Porucha plynulosti provozu na dálnici	34
1.2.4.11 Typová činnost č. 11 – Chřipka ptáků	35
1.2.4.12 Typová činnost č. 12 – Poskytování psychosociální pomoci	35

1.2.4.13	Typová činnost č. 13 – Reakce na chemický útok v metru	36
1.2.4.14	Typová činnost č. 14 – Amok – útok aktivního střelce	37
1.2.4.15	Typová činnost č. 15 – Mimořádnosti v provozu železniční osobní dopravy	37
1.2.5	Úkoly státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků v IZS	38
1.2.6	Dokumentace IZS se zaměřením na poskytovatele ZZS	39
2.	Cíle práce a výzkumné otázky	42
2.1	Cíle práce	42
2.2	Výzkumné otázky	42
3.	Metodika	43
3.1	Metodika práce	43
3.2	Charakteristika výzkumného souboru	43
4.	Vyhodnocení	44
4.1	Přepis rozhovorů se zdravotnickými záchranáři	44
4.2	Vyhodnocení rozhovorů	51
5.	Diskuze	55
6.	Závěr	58
7.	Použitá literatura	60
8.	Přílohy	64
	<i>Příloha č. 1</i>	65
	<i>Příloha č. 2</i>	66
	<i>Příloha č. 3</i>	67
	<i>Příloha č. 4</i>	68
	<i>Příloha č. 5</i>	69

Úvod

Narůstající počet mimořádných událostí (dále jen MU) a krizových situací daly počátkem 90. let podnět k určitým úvahám, jak zajistit jejich rychlé a efektivní řešení. Při zvážení všech možných variant se dospělo k názoru, že je nezbytné nastavit přesný a organizovaný systém spolupráce mezi jednotlivými organizacemi zasahujícími při MU v rozsahu jejich působnosti.

Proto Česká republika (dále jen ČR) přistoupila k vybudování uceleného systému tzv. integrovaného záchranného systému (dále jen IZS), který usměrňuje a sdružuje jeho jednotlivé složky. I když IZS existuje již několik desítek let, stále se při své činnosti a spolupráci mezi složkami potýká s řadou problémů. Jedním z důvodů je inovativní přístup k řešení krizových situací a sjednocování metodologií postupů v rámci Evropské unie. V neposlední řadě je tu i metodologie vycházející z měnících se přístupů zainteresovaných ministerstev a míře finančních prostředků investovaných do IZS jako takového. Změny přístupů v rámci typových událostí jsou jasně patrné z posouzení metodických materiálů průběžně zveřejňovaných nadřízenými složkami. Vývoj a změna přístupů je také patrná z novelizací právních předpisů. Krátkým popisem tohoto vývoje se pokusím seznámit s tímto vývojem na začátku teoretického úvodu této práce.

Konkrétní motivací k výběru tématu „Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu“ pro mě bylo, že uvedenou problematiku pokládám za velice důležitou a její význam se každým rokem zvyšuje. Během svého studia a plnění odborných praxí jsem se setkal s několika členy IZS. Nebyli to pouze zaměstnanci zdravotnické záchranné služby (dále jen ZZS), nýbrž i příslušníci Policie ČR (dále jen PČR) a Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen HZS ČR). Během účasti na řešení MU bylo vidět, že je potřeba jasná koordinace, vymezení úkolů a stanovení typových činností tak, aby mohla být spolupráce všech těchto složek co nejefektivnější a nedocházelo během zásahu k nejasnostem v činnostech jednotlivých složek IZS. Z tohoto důvodu byl vytvořen tzv. „Katalog typových činností integrovaného záchranného systému“, který upravuje působení a jednání jednotlivých složek IZS při společném zásahu. Otázkou je, zda zaměstnanci ZZS, tedy zdravotničtí záchranáři, mají znalosti a informace o tom, jaká je struktura a obsah Katalogu typových činností IZS, především pak jestli znají postupy, které tento soubor dokumentů určuje pro řešení situací, kdy je nutná součinnost všech složek IZS.

Cílem mé bakalářské práce je tedy zmapovat povědomí zdravotnických záchranářů – zaměstnanců ZZS – o Katalogu typových činností a o rozsahu jednotlivých typových činností složek IZS při společném zásahu.

Během zpracování bakalářské práce jsem využíval metodu analýzy současného stavu ve sledované oblasti, dedukce, komparace a také polostrukturovaných rozhovorů se zaměstnanci Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje. Při tom jsem využíval legislativu pro danou problematiku, odbornou literaturu, internetové zdroje a rovněž konzultace s odbornými pracovníky.

Práce je rozdělena do dvou částí. První část je částí teoretickou. Zabývá se vlastní činností IZS, vymezením jednotlivých pojmů a složek IZS. Tato část nezahrnuje pouze přípravu složek IZS na MU, je zde také zmíněna i vlastní provázanost složek IZS, jejich vzájemná komunikace a spolupráce, která patří právě mezi jeden z nejdůležitějších segmentů celkové funkčnosti IZS. Druhá část práce je praktická. Zde jsou uvedeny metody bakalářské práce, výsledková část zahrnující řízené rozhovory s vybranými respondenty, část diskusní, jež objasňuje zjištěné fakta a názory jednotlivých respondentů na funkčnost Katalogu typových činností IZS se zaměřením na jeho praktické využití a obsahuje také závěr.

Lze předpokládat, že tuto bakalářskou práci bude možné použít jako zdroj informací o typových činnostech složek IZS pro studenty zdravotnických oborů a širokou veřejnost zabývající se tématem IZS a spolupráce jeho složek.

Výkladový slovník s použitými zkratkami

AČR	Armáda České republiky – sbor ozbrojených sil ČR, jehož úkoly a činnosti vyplývají ze zákona č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách České republiky. Na základě dohody o plánované pomoci jsou vybrané záchranné roty součástí ostatních složek IZS.
BRK	Bezpečnostní rada kraje – orgán zřízený zákonem č. 240/2000 Sb. (tzv. „krizový zákon“) na úrovni krajů a hl. m. Prahy, kde je předsedou rady hejtman příslušného kraje či primátor hl. m. Prahy.
CBRNE	Mezinárodní zkratka chemických, biologických, radioaktivních, jaderných a explozivních látek.
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky – bezpečnostní sbor České republiky, který je základní složkou IZS a jehož činnost je upravena zákonem č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů.
HZS kraje	Hasičský záchranný sbor kraje
IaTK	Identifikační a třídící karta
IZS	Integrovaný záchranný systém – systém spolupráce záchranných složek, bezpečnostních a ozbrojených sborů České republiky, postup jeho složek a činnosti v rámci příprav na mimořádné události a řešení záchranných a likvidačních prací, které stanovuje zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.
JPO	Jednotky požární ochrany - jednotky HZS kraje, HZS podniku nebo SDH obce zřizované na základě zákona č.133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně a zákonem č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů.
LZS	Letecká záchranná služba – jeden z typů výjezdových skupin poskytovatele zdravotnických záchranných služeb. Na základě dohody s Ministerstvem obrany může být zajišťována také prostřednictvím Armády České republiky.
MU	Mimořádná událost – stav, kdy vlivem přírodních či lidských činností došlo nebo může dojít k ohrožení zdraví, osob, majetku nebo životního prostředí, a pro odstranění těchto následků je nutné zahájení záchranných a likvidačních prací.

MU s HPO	Mimořádná událost s hromadným postižením osob – místo, kde je pro poskytnutí PNP nutné vyslání 5 a více výjezdových skupin současně, nebo tam, kde se nachází více než 15 osob postižených na zdraví.
OPIS IZS	Operační a informační středisko IZS – stanoveno zákonem č. 239/2000 Sb. o IZS, které plní koordinující a operační funkci mezi složkami IZS, a zajišťuje tak jejich vzájemnou komunikaci a spolupráci.
OS	Operační středisko – místo pro příjem žádostí o poskytnutí pomoci v nouzi, které slouží v nepřetržitém provozu. Zákon stanovuje jednotná telefonní čísla pro příjem takových žádostí – HZS ČR 150, ZZS 155, PČR 158.
PČR	Policie České republiky – ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky, který je základní složkou IZS a je ustanoven zákonem č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky.
PNP	Přednemocniční neodkladná péče.
RLP	Rychlá lékařská pomoc
RV	Rendez-vous systém
RZP	Rychlá zdravotnická pomoc
SDH	Sbor dobrovolných hasičů.
SDH obce	Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce.
START	Snadné Třídění A Rychlá Terapie – systém třídění postižených osob, které se provádí u mimořádných událostí. Základem třídění je přednostní ošetření osob s nejzávažnějším postižením zdraví.
ZOS	Zdravotnické operační středisko – vymezeno zákonem č. 374/2011 Sb. o ZZS, které poskytuje nepřetržitý provoz operačního řízení, čímž se rozumí např. příjem a vyhodnocování tísňových volání a výzev přijatých na tel. linku 155.
ZOS ZZS	Zdravotnické operační středisko zdravotnické záchranné služby
ZZS	Zdravotnická záchranná služba – poskytovatel přednemocniční neodkladné péče na základě zákona č. 374/2011 Sb.

1. Integrovaný záchranný systém

Základy IZS se začaly formovat v roce 1993 a vznikl na základě potřeby společné koordinace a spolupráce hasičů, zdravotníků, policie a dalších útvarů. Spolupráce těchto složek na místech zásahu fungovala už předtím, bylo však potřeba vymezit pracovní náplně, koordinace postupů jednotlivých složek a v neposlední řadě také určit pravomoci jednotlivých složek. Na základě této potřeby vstoupil v platnost zákon o integrovaném záchranném systému. (HZS ČR, 2009, online).

Za IZS je považován koordinovaný postup všech jeho složek při přípravě na MU a postup při záchranných a likvidačních prací. IZS je definován zákonem č. 239/2000 Sb. z 28. června 2000 o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů.

Zákon č. 239/2000 Sb. stanovuje složky IZS a jejich působnost. Dále vymezuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na MU a při provádění záchranných a likvidačních prací. Krizovými stavy se rozumí, stavy nebezpečí, nouzové stavy a stav ohrožení státu či válečný stav. IZS je využíván v situacích, kdy je potřeba provádět záchranné a likvidační práce nebo během příprav na vznik MU za účasti dvou či více složek IZS.

Dalším důležitým bodem zákona č. 239/2000 Sb. je vymezení jednotlivých pojmů, které se v tomto zákoně objevují.

Mimořádná událost je označení pro „*škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také haváriemi, které ohrožují život, zdraví, majetek a životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.*“ (Vilášek et al., 2014)

Záchranné práce jsou činnosti, které vedou „*k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Likvidační práce jsou „*činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Ochranou obyvatelstva se rozumí „*plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Zařízení civilní ochrany, jejíž součástí jsou „*právnícké osoby nebo obce určené k ochraně obyvatelstva; tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Věcnou pomocí se rozumí „*poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce; věcnou pomocí se rozumí i pomoc poskytnutá dobrovolně bez výzvy, ale se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce.*“ (Zákon č. 239/2000 Sb.)

Osobní pomoc může být poskytnuta na výzvu, ale i bez výzvy velitele zásahu, hejtmana kraje nebo starosty obce a je definována jako „*činnost nebo služba při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení*“ (Zákon č. 239/2000 Sb.).

1.1 Složky IZS

Složky IZS jsou rozděleny na dvě skupiny sil a prostředků, které mohou poskytovat neodkladnou pomoc a zajišťovat bezpečnost. Dělíme je tedy na základní složky IZS a ostatní složky IZS.

Mezi základní složky IZS patří „*Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen „hasičský záchranný sbor“), jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky*“ (Zákon č. 239/2000 Sb.). Tyto složky jsou uzpůsobeny k zajišťování trvalé 24-hodinové pohotovosti pro příjem oznámení vzniku MU a jeho vyhodnocení s následným zásahem v místě události. Pro účely efektivní a bezprostřední možnosti rychlého vyhodnocení a následného zásahu mají základní složky IZS celoplošnou působnost na území českého státu, díky čemuž mohou v případě MU zaktivovat své síly a prostředky v co nejkratší době.

System IZS se neomezuje pouze na hlavní složky systému, ale řeší také zapojení a pomoc ostatních složek. Za ostatní složky IZS jsou považovány „*vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany, neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím*“ (Zákon č. 239/2000 Sb.). Na základě definice zákona č. 239/2000 Sb. řadíme do ostatních složek IZS vyčleněné síly a prostředky

Armády České republiky, Vodní záchrannou službu a městské či obecní policie. Mezi neziskové organizace, které jsou ostatními složkami IZS, patří například Český červený kříž nebo Svaz záchranných brigád kynologů ČR. Zařízeními poskytujícími havarijní, pohotovostní a jiné služby jsou plynárenské služby, vodárenské služby a další. Ostatní složky integrovaného záchranného systému poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání.

1.1.1 Hasičský záchranný sbor České republiky

HZS ČR je zřízován zákonem č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (též „zákon o hasičském záchranném sboru). HZS ČR „*je jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi*“ (Zákon č. 320/2015 Sb.).

HZS ČR utváří generální ředitelství, jež se stává organizační součástí Ministerstva vnitra ČR, a také jednotlivé krajské hasičské záchranné sbory, které jsou i organizačními složkami státu. HZS ČR je jako jedna ze základních složek IZS hlavním koordinátorem a nosnou páteří IZS, který v případě MU slučuje všechny záchranné složky IZS a zabezpečuje koordinovaný postup při provádění záchranných a likvidačních prací. HZS ČR při plnění daných úkolů spolupracuje také se správními úřady a s jinými státními orgány, právníckými a fyzickými osobami, orgány samosprávy, neziskovými organizacemi a sdruženími občanů (Zákon č. 320/2015 Sb.).

HZS ČR zasahuje nejen při možných rozsáhlých požárech, ale také především všude tam, kde je nezbytné řešit situace spojené se záchranou osob, majetku a zvířat. Pomáhá při dopravních nehodách, povodních, odstraňování nebezpečných látek a jejich likvidaci, sesuvech půdy a podobně (GŘ HZS ČR, 2016, online).

1.1.1.1. Organizační složky HZS ČR

Krajské ředitelství HZS kraje má sídlo v daném kraji, zpravidla také tam, kde sídlí i kraj. Plní úkoly v oblasti koordinace záchranných a likvidačních prací, které mu ukládá zákon o integrovaném záchranném systému. V čele HZS kraje stojí krajský ředitel.

V případě jednání krizového štábu kraje či obce v prostorách HZS kraje zajišťuje krajské ředitelství HZS kraje komunikační a logistické zabezpečení.

Územní odbory HZS kraje mívají sídlo v bývalých okresních městech. Územní odbor HZS kraje řídí všechnu činnost stanic HZS kraje a je zcela podřízen krajskému ředitelství HZS kraje. V jeho čele stojí ředitel územního odboru. Územní odbor zpravidla sídlí ve stejném místě jako krajské ředitelství HZS a nemá svoje vlastní ředitelství – funkci zcela zastává krajské ředitelství. Územní odbor HZS kraje plní určité úkoly obcí s rozšířenou působností, které jim ukládá právě zákon o IZS, ve správním územním obvodu přímo či prostřednictvím jemu podřízených stanic HZS kraje (Zákon č. 320/2015 Sb.).

Stanice HZS kraje mívají sídlo převážně v obcích s rozšířenou působností a jejich dislokace je odvozována od plošného pokrytí území kraje. Stanice je zcela podřízena územnímu odboru HZS kraje a její danou činnost řídí velitel stanice. Ve stanici sídlí jednotka HZS kraje a jsou tady nejen spojové prostředky pro spojení s operačním a informačním střediskem IZS kraje (OPIS IZS kraje), ale také prostory pro práci stálých pracovních skupin krizového štábu obce s rozšířenou působností. Velitel stanice má za úkol koordinovat a připravovat záchranné a likvidační práce ve správním území obce s rozšířenou působností a spolupracovat se všemi starosty obcí v daném správním území z hlediska přípravy IZS či z hlediska práce s jednotkami SDH obcí (např. odborná příprava strojníků a velitelů) (Šenovský, Hanuška, 2009).

1.1.1.2. Jednotky požární ochrany

Jednotkou požární ochrany (dále jen JPO) se rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (agregáty, výbava automobilů, apod.). Základním posláním JPO je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a také poskytovat účinnou pomoc při MU, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek či životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací (Vilášek et al., 2014).

JPO působí buď v organizačním řízení, nebo v operačním řízení. Organizačním řízením se rozumí činnost k dosažení stálé technické, organizační a odborné způsobilosti sil a prostředků požární ochrany k plnění úkolů JPO. Tímto se tedy rozumí činnost související se zvyšováním a udržováním odborné a fyzické způsobilosti hasičů (výcvik,

školení), s údržbou požární techniky a také dalších prostředků požární ochrany. (Zákon č. 320/2015 Sb.)

Operačním řízením se rozumí činnost od přijetí zprávy o vzniku možného požáru či jiné MU až po návrat sil a prostředků na místo stálé dislokace. Do těchto činností se také zahrnuje výjezd JPO, jízda na místo zásahu a provádění záchranných a likvidačních prací.

Hasiči jsou v JPO rozděleni do čet, družstev a případně do skupin. Četu utváří dvě až tři družstva, popřípadě skupiny. Družstvo bývá utvořeno velitelem a dalšími pěti hasiči (1 + 5). Družstvo o zmenšeném početním stavu se stává z velitele a dalších tří hasičů (1 + 3). Skupinu vytváří velitel skupiny a také jeden až dva hasiči. Pokud se jednotka utváří z hasičů dvou druhů JPO či hasičů nejméně jedné JPO a osob z dalších složek IZS či hasičů nejméně jedné JPO a osob poskytujících osobní a věcnou pomoc, jmenuje se tato jednotka odřadem). Kategorizace JPO je uvedena v tabulce č. 1. (HZS ČR, 2009, online).

Tabulka č. 1 – Kategorie JPO

JPO I	Jednotka HZS ČR, zajišťující výjezd jednoho až tří družstev o zmenšeném početním stavu (1+3), družstev (1+5) či jejich kombinaci, poskytuje pomoc obcím speciální a ostatní technikou v území své působnosti, v místě dislokace plní úkoly místní JPO; u početně málo obsazených stanic zpravidla v součinnosti s místní jednotkou SDH obce.
JPO II/1	Jednotka SDH obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000.
JPO II/2	Jednotka SDH obce kategorie JPO II, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000.
JPO III/1	Jednotka SDH obce kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000
JPO III/2	Jednotka SDH obce kategorie JPO III, která zabezpečuje výjezd dvou družstev o zmenšeném početním stavu a zřizuje se zpravidla ve vybrané obci s počtem obyvatel nad 1000.
JPO IV	Jednotka hasičského záchranného sboru podniku zřizovaná právnickou či fyzickou podnikající osobou; poskytuje speciální techniku na výzvu OPS HZS ČR zpravidla na základě písemné dohody.
JPO V	Jednotka SDH obce kategorie JPO V, která zabezpečuje výjezd družstva o zmenšeném početním stavu.
JPO VI	Jednotka SDH podniku zřizovaná právnickou nebo FPO; poskytuje speciální techniku na výzvu OPS HZS ČR zpravidla na základě písemné dohody.

JPO Nezařazené	JPO nezařazené do plošného pokrytí. Nezařazená jednotka sboru dobrovolných hasičů obce má základní početní stav jako jednotka kategorie JPO V. Nezařazené jednotky PO se zpravidla zařazují do druhého a vyššího stupně poplachu v poplachových plánech.
---------------------------	--

Zdroj: HZS ČR, 2009.. [online]. [cit. 2016-04-04]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/hzs-libereckeho-kraje-menu-jednotky-pozarni-ochrany-jednotky-po-jednotky-po.aspx>

1.1.2 Policie ČR

Policie ČR (dále jen PČR) se stává výkonným orgánem státní moci v oblasti bezpečnosti občanů, veřejného pořádku a ochrany majetku a je jediným ozbrojeným sborem mezi základními složkami IZS. Její úkoly, oprávnění a organizace jsou řešeny zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Činnost PČR v rámci IZS je soustředěna v pevných identických strukturách společně s problematikou krizového řízení, civilního nouzového plánování a civilní ochrany, a vychází z krizové legislativy, jejíž základ byl položen v roce 2000.

Členění policejních správních celků kopíruje hranice jednotlivých krajů. V rámci IZS provádí PČR při MU především následující činnosti:

- zavírání zájmových prostor, regulace vstupu a opuštění daných prostor,
- regulaci dopravy v prostoru MU,
- šetření okolností vzniku MU k objasnění příčin jejího vzniku,
- plnění úkolů, které souvisejí s identifikací zemřelých,
- řešení ochrany a zabezpečení nemovitého a movitého majetku,
- plnění dalších úkolů dle pokynu velitele zásahu či řídicí složky IZS (Šenovský et al., 2007).

Dle statistického vyhodnocování společných zásahů jednotlivých složek IZS lze konstatovat, že hlavní podíl PČR na společných zásazích spočívá nejvíce v pořádkové činnosti a také v regulaci dopravy. Přestože PČR patří mezi základní složky IZS, neprovádí zásahy, vzhledem ke svému hlavnímu poslání záchranných a likvidačních prací, přímo. Zajišťuje především veřejný pořádek a bezpečnost dopravy k podpoře provádění daných záchranných a likvidačních prací.

Ze sboru PČR mohou záchranné a likvidační práce provádět zejména, v případě náhlého vzniku živelních pohrom a katastrof, či velkých dopravních nehod průmyslových havárií, jen zásahové jednotky služby pořádkové policie, které bývají součástí útvarů s územní působností. (Policie ČR, 2015, [online])

Kromě uvedeného zákonného zmocnění se na přímém provádění záchranných a likvidačních prací ze složek PČR účastní nejvíce letecká služba, kynologické a potápěčské složky. Obdobně při provádění bezpečnostních opatření a akcí se ostatní základní složky IZS (HZS ČR, JPO, ZZS) přímo nepodílejí na realizaci určitých policejně-bezpečnostních opatření. Tyto složky zasahují při bezpečnostních akcích jen k provedení záchranných a likvidačních prací (Šenovský et al., 2007).

1.1.3 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba (dále jen ZZS) sestává ze 14 územních středisek ZZS s právní subjektivitou pokrývající území všech krajů a hlavního města Prahy. Zřizovateli územních středisek ZZS jsou kraje a hl. m. Praha. Organizační struktura ZZS není jednotná a její řízení není oproti na rozdíl od základních složek IZS centralizované. ZZS nepředstavuje autonomní systém a při naplňování své funkce vychází především ze zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě ve znění pozdějších předpisů.

Funkce Ministerstva zdravotnictví ve vztahu k ZZS je jen metodická. Posláním ZZS se stává poskytování odborné přednemocniční neodkladné péče od okamžiku vyrozumění až po předání pacienta do nemocniční péče. Základním jednotným principem činnosti se stává provedení maxima možných dostupných lékařských výkonů na místě zásahu a před hospitalizací. Pro uvedené účely je utvořena síť pracovišť a zařízení ZZS, jejichž výkonnými prvky jsou dislokované výjezdové skupiny – obvykle na svých výjezdových základnách (Zákon č. 374/2011 Sb.).

Výjezdové skupiny se rozdělují do pěti kategorií:

- rychlá lékařská pomoc (dále jen RLP) – posádka, ve které je zdravotnický tým veden lékařem,
- rychlá zdravotnická pomoc (dále jen RZP) – členy posádky jsou nelékařští zdravotničtí pracovníci,
- rendez-vous systém (dále jen RV) – osobní automobil dopravující na místo nehody lékaře,
- letecká záchranná služba (dále jen LZS) – vzdušná výjezdová skupina s lékařem pro rychlejší transport s vyššími možnostmi přístupu v terénu (Vilášek et al., 2014).

System ZZS bývá organizován tak, aby kterýkoli z jeho prvků mohl poskytnout pomoc přímo na místě do 20 minut – dle lokace – od přijetí oznámení. Tento čas je označován, jako dojezdová doba, která musí být za běžných okolností dodržena. Výjimkou jsou případy nepříznivých povětrnostních nebo dopravních podmínek nebo případů vyžadující zvláštní zřetel. Tísňové číslo 155 je směřováno na zdravotnické operační středisko (dále jen ZOS), jež má komplexní přehled o pohybu všech prostředků v celém kraji, kde působí. Uvedené středisko rozhoduje, která výjezdová základna zabezpečí výjezd do místa události. Jednotlivé výjezdové základny ZZS jsou situovány samostatně a mývají k dispozici několik výjezdových skupin. Například Zdravotnická záchranná služba Jihočeského kraje je členěna na 30 výjezdových základen, které mají k dispozici celkem 53 výjezdových skupin před den a 47 výjezdových skupin v noci (ZZS JČK, online).

1.1.4 Ostatní složky IZS

Tyto složky bývají povolávány k záchranným a likvidačním pracím dle druhu MU na základě jejich možnosti zasáhnout a pravomocí, které vymezují právní předpisy.

HZS kraje pro dané účely zpracovává poplachový plán IZS, v němž jsou registrovány síly a prostředky základních a ostatních složek IZS, způsob jejich možného vyrozumění a doba uvedení dané složky do akceschopnosti. HZS kraje uzavírá s ostatními složkami IZS dohodu o poskytnutí pomoci na vyžádání, která se stává základem pro jejich začlenění do Poplachového plánu IZS (Vyhláška č. 328/2001 Sb.)

Ostatními složkami IZS se stávají vyčleněné síly a prostředky AČR, ostatní bezpečnostní a záchranné sbory (např. vodní záchranná služba, městská či obecní policie), zařízení civilní ochrany, pohotovostní, havarijní, odborné komunální služby (vodárenská, plynárenská, elektrikářská), neziskové organizace a sdružení občanů (Český červený kříž, sbor dobrovolných hasičů, Svaz záchranných brigád kynologů ČR), které lze využívat k záchranným a likvidačním pracím. HZS kraje má uzavřeny obvykle dohody o poskytnutí pomoci se záchrannými útvary AČR, sdělovacími prostředky, středisky Správy a údržby silnic a dálnic, oblastními spolky Českého červeného kříže, se správci povodí, společnostmi distribuujícími energie apod. (Hanuška et al., 2010)

1.2 Činnost IZS

Hlavním posláním IZS je efektivní provádění a koordinovaný postup záchranných a likvidačních prací při všech MU dvěma či více složkami. Koordinací postupu složek IZS při společném zásahu se rozumí koordinace záchranných a likvidačních prací včetně řízení jejich součinnosti podle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému. V případě, že MU vyvolá krizovou situaci a vyhlášení krizového stavu, postupuje IZS dle orgánů krizového řízení, které postupují dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení. Orgány krizového řízení plně využívají IZS jako koordinační orgán své činnosti. Zákon č. 239/2000Sb. vymezuje dále postavení Ministerstva vnitra jako ústředního orgánu, který organizuje IZS. Úkoly Ministerstva vnitra v IZS spočívají i v koordinaci řešení MU či krizových stavů (Zákon č. 239/2000 Sb. 240/2000Sb.).

1.2.1 Příprava na mimořádnou událost

V každodenním životě běžné společnosti mohou nastat MU např. v podobě živelných pohrom (požáry, záplavy a povodně, vichřice, sněhové laviny, sesuvy půdy, zemětřesení) a havárií s únikem nebezpečných látek do životního prostředí (radiální havárie, havárie v chemických provozech a skladech, ropné havárie), které mohou dále ohrozit životy, zdraví obyvatel, životní prostředí a způsobit velké materiální škody. Z toho je zcela patrné, že je velmi potřebné nepodceňovat MU a důsledně se na ně připravovat. Příprava spočívá ve zpracování analýzy rizik pro určitá území a následném provedení možných opatření. Za prevenci jsou považována opatření a činnosti materiálního, organizačního, plánovacího a vzdělávacího charakteru, jejichž hlavním úkolem bývá předcházení vzniku MU či snížení škodlivého působení MU po jejím případném vzniku. V případě IZS spočívá příprava na MU v procvičování provádění záchranných a likvidačních prací, ve vzájemné komunikaci, a zejména ve spolupráci všech zasahujících složek. Oblast výcviku se rozděluje na vzdělání, školení, instruktáže, metodická pokyny, provádění prověřovacích a taktických cvičení (Štětina a kol., 2014).

Prověřovací cvičení má za úkol prověřit připravenost složek IZS k provádění záchranných a likvidačních prací. Při tomto cvičení bývá impulsem zpravidla vyhlášení cvičného poplachu pro složky IZS, které se mají daného cvičení zúčastnit (Zákon č. 239/2000 Sb.).

Zatímco při prověřovacím cvičení bývá cílem prověřit činnost základních složek IZS, u taktického cvičení se na cvičení účastní také orgány, které se podílejí na koordinaci a provedení záchranných a likvidačních prací při MU. Organizace cvičení bývá vzhledem k počtu zapojených účastníků mnohem náročnější a pro bezpečný průběh je velmi důležité jej předem se zúčastněnými orgány a složkami projednat (Zákon č. 239/2000 Sb.).

Jak bylo uvedeno výše, při cvičení se ověřuje i vzájemná komunikace. Komunikační propojení a také tok nezkreslených informací ke všem zainteresovaným složkám při řešení MU je naprosto zásadní. Z praktického života jsou známy případy, kdy chybným přenosem určité informace došlo ke zhoršení mimořádné situace a k ohrožení lidských životů. To může být zapříčiněno selháním komunikační techniky i lidským faktorem. Proto je velmi důležité při daném cvičení prověřit nejen techniku, ale procvičit rovněž komunikaci zasahujících jednotlivých složek a orgánů. K důležitosti tohoto cvičení přispívá i fakt, že jednotlivé složky IZS ještě donedávna používaly rozdílná spojovací zařízení. Jednotným systémem komunikační neveřejné sítě je nyní pro účely komunikace složek IZS v České republice PEGAS-MATRA (Štětina a kol., 2014).

Při MU je důležité odpovídajícím způsobem informovat veřejnost. Z tohoto důvodu se do procvičování průniku určitých informací zapojují provozovatelé informačních hromadných prostředků. Ze zmíněného zákona o krizovém řízení má každý, kdo provozuje hromadné informační prostředky včetně rozhlasového a televizního vysílání, povinnost bez náhrady vlastních nákladů na základě žádosti orgánů krizového řízení a bez úpravy obsahu a smyslu a neprodleně uveřejnit informace o vyhlášení krizového stavu a nařízených krizových opatřeních při krizových stavech (Zákon č. 240/2000 Sb.).

1.2.2 Koordinace, řešení a řízení při mimořádných událostech

Při zásahu složek IZS je kladen důraz zejména na optimální možnou součinnost jednotlivých složek. Proto jsou při koordinaci záchranných a likvidačních prací využívány zpravidla tři řídicí úrovně – taktická, operační a strategická.

1.2.2.1. Taktické úroveň koordinace

Taktické řízení provádí velitel zásahu v místě MU, kde se tato projevuje, nebo tam, kde se projevy MU předpokládají. Velitel zásahu vyhlásí dle závažnosti MU odpovídající

stupeň poplachu dle příslušného poplachového plánu IZS. Velitelem zásahu se stává zpravidla velitel JPO či příslušný funkcionář HZS ČR s právem přednostního velení (Šenovský et al., 2007).

V praktickém životě může nastat určitá situace, kdy není na daném místě zásahu určen velitel. V takovém případě koordinuje činnost všech složek velitel či vedoucí zasahujících sil a prostředků složky IZS, jejíž činnost bývá v místě zásahu převažující.

Velitel zásahu odpovídá za provádění záchranných a likvidačních prací, za účelem usnadnění rozhodování si může dále zřídit svůj poradní orgán: štáb velitele zásahu. Na řešení dané MU jsou nadefinovány postupy, jimiž se velitel zásahu musí řídit – Katalog typových činností.

V případech, zejména při MU velkého rozsahu, kdy není v silách základních složek IZS odvrátit nebezpečí, je velmi nutné povolat další pomoc a učinit taková možná opatření, která pomohou vyřešit danou mimořádnou situaci. Proto bývá velitel zásahu ze zákona o IZS vybaven potřebnými určenými pravomocemi (Zákon č. 239/2000 Sb.):

- regulovat pohyb osob v daném místě zásahu,
- nařídit evakuaci zasažených osob,
- nařídit bezodkladné odstraňování staveb či provádění terénních úprav za účelem zmírnění či odvrácení rizik vzniklých na základě MU,
- vyzvat právnické osoby či fyzické osoby k poskytnutí osobní či věcné pomoci (Zákon č. 239/2000 Sb.).

1.2.2.2. Operační úroveň koordinace

Jedná se o určitý střední článek v koordinaci řešení MU. Do této kategorie patří operační a informační střediska složek IZS. Operační střediska zajišťují obsluhu linek tísňového volání (112, 150, 155, 158) a bývají pro každého občana místem, kam se může zcela sám obrátit o pomoc v případě možné nouze. OPIS IZS kraje jsou umístěna v krajích u HZS ČR. Centrální operační a informační střediska jsou umístěna na Generálním ředitelství HZS ČR. Operační střediska byla v minulosti i na úrovni okresů, avšak díky novým možnostem technického vybavení HZS ČR se přistoupilo jejich postupnému rušení. Proces byl zahájen v roce 2006. OPIS IZS na úrovni kraje má mezi operačními středisky hlavní roli v oblasti mezisložkové koordinace. Ovládá systémy vyrozumění základních a ostatních složek IZS a varování civilního obyvatelstva. Může požadovat uveřejnění informací v médiích a bývá spojovým uzlem mezi místem zásahu a tím pádem

i třetí řídicí úroveň IZS. Na toto místo je svedena i tísňová linka 112, určená pro ohlášení jakékoliv možné tísně pro všechny občany nacházející se na území ČR, a to včetně cizích státních příslušníků, neboť linka funguje i v několika světových jazycích.

OPIS IZS kraje povolává na žádost velitele zásahu ostatní složky IZS dle poplachového plánu IZS (krajského, ústředního); tento plán také zařazuje MU do čtyř stupňů podle jejich závažnosti. Hejtman kraje a starosta obce s rozšířenou působností jsou při své koordinaci záchranných a likvidačních prací povinni předávat prostřednictvím OPIS IZS kraje Ministerstvu vnitra zprávy o průběhu MU a mohou jeho prostřednictvím vyžadovat pomoc.

Mimo jiné existují operační střediska u PČR a ZZS, které vykonávají koordinační úlohu pro vlastní složkovou organizaci a v případě zásahu IZS spolupracují s OPIS IZS kraje. Lze říci, že se jedná o styčné body, prostřednictvím kterých si jednotlivé složky předávají informace a koordinují vzájemnou součinnost (Zákon č. 239/2000 Sb., 247/2001Sb a 328/2001 Sb.).

1.2.2.3. Strategická úroveň koordinace

Strategická úroveň představuje přímé zapojení starosty městského úřadu s rozšířenou působností, hejtmana kraje či Ministerstva vnitra do koordinace záchranných a likvidačních prací.

Koordinace záchranných a likvidačních prací ze strany ministerstva nastává za předpokladu, že MU přesáhne státní hranice České republiky nebo hranice jednoho kraje a velitel zásahu vyhlásí nejvyšší stupeň poplachu či o koordinaci přímo požádá. Stejným způsobem může o koordinaci požádat hejtman či starosta obce s rozšířenou působností. Hejtman provádí určitou koordinaci na území kraje v případě, že je postiženo dané území více než jedné správní obce a byl vyhlášen nejvyšší stupeň poplachu, nebo v případě, že jej o to požádá starosta obce s rozšířenou působností. Pokud vznikne MU na území obce s rozšířenou působností a velitel zásahu o to požádá, koordinuje záchranné a likvidační práce starosta této obce.

Pro koordinaci záchranných a likvidačních prací mohou hejtman a starosta obce s rozšířenou působností využít svůj krizový štáb. Pro plánovitou činnost je zpracován havarijní plán kraje, který je rozdělen po jednotlivých samostatných obcích s rozšířenou působností kraje. U významných zdrojů rizika (velké chemické továrny, jaderné elektrárny, apod.) se zpracovávají vnější havarijní plány těchto podniků.

Účelem koordinace složek na strategické úrovni se stává zapojení sil a prostředků v působnosti jiných správních úřadů, ministerstev, hejtmanů a starostů obcí s rozšířenou působností na základě potřeb při řešení MU. Při koordinaci se postupuje v souladu s ústředním poplachovým plánem, poplachovým plánem kraje, havarijním plánem kraje a vnějšími havarijními plány (Zákon č. 239/2000 Sb.).

1.2.3 Mimořádná událost s hromadným postižením osob z pohledu ZZS

Místem MU s hromadným postižením osob se z pohledu ZZS rozumí taková situace, kdy je nutné zapojení pěti a více výjezdových posádek k poskytnutí předne mocniční neodkladné péče nebo taková situace, kdy je postiženo na zdraví 15 a více osob (Vyhláška č. 240/2012 Sb.).

V takových případech nelze poskytovat přednemocniční neodkladnou péči způsobem, jaký je obvyklý u běžných případů, tedy využívání postupů urgentní medicíny, ale využívá se medicína katastrof, kdy je prioritou stanovení pořadí ošetření a následného odsunu u všech postižených. MU mohou být úrazového charakteru (dopravní nehody, letecké nehody, termické úrazy, atd.), toxického charakteru nebo například typu epidemie či povodní (Kafka, Šanderová, 2012).

Důležitou úlohu v tomto případě plní ZOS, které na základě získaných informací o místě události, mechanismu vzniku MU, počtu zraněných, technických komplikací, atd. provede vyhodnocení tísňové výzvy (příp. volání), informuje operační střediska dalších základních složek IZS a stanoví aktivační stupeň (I – IV). Aktivační stupně jsou rozděleny dle počtu postižených osob, nasazených výjezdových skupin nebo např. dle doby, po kterou je plánovaná likvidace následků na místě MU (viz tabulka č. 2).

Tabulka č. 2 – Aktivační stupně ZZS při MU

Aktivační stupeň	Počet postižených osob
1a	5 - 10 postižených osob (1-3 těžce)
1b	10 - 15 postižených osob
2	více než 15 postižených osob, více jak 5 posádek ZZS
3	více než 4 hodiny likvidačních prací na místě MU
4	síly a prostředky ZZS a IZS nejsou dostatečné pro úspěšné zvládnutí MU

Zdroj: KAFKA, Z., ŠANDEROVÁ, L., *Směrnice SM01.06 Mimořádná událost*, 2016, Zdravotnická záchranná služba Jihočeského kraje, s. 10-12.

Při příjezdu na místo MU jsou specifikovány jednotlivé úkoly a činnosti pro první posádku, která nemá za úkol bezprostřední poskytování PNP, ale organizaci a řízení ostatních výjezdových skupin ZZS a komunikaci se ZOS. V případě, že na místo události dorazí jako první nelékařský zdravotnický pracovník, stává se z něj obvykle vedoucí zdravotnické složky. První lékař na místě se stává vedoucím lékařem a první řidič na místě zásahu se stává vedoucím odsunu. Všechny tyto funkce mají své algoritmy, jak postupovat a vykonávají své činnosti na základě dokumentu zvaného Check list. Vedoucí zdravotnické složky kromě komunikace se ZOS rozděluje úkoly jednotlivým skupinám ZZS a určuje vedoucí těchto skupin. Vedoucí lékař má na starosti třídění osob v místě MU a poskytování přednemocniční neodkladné péče (Vyhláška č. 240/2012 Sb.).

V případech, kdy je nepoměr mezi zdravotníky a postiženými osobami, může být využito třídící metody START, na kterou následně navazuje lékařské třídění. K lékařskému třídění slouží identifikační a třídící karta, do které se zaznamenává diagnóza, provedená ošetření a podané léky. Identifikační a třídící karta je zároveň i hlavním dokumentem k identifikaci pacienta. Vedoucí odsunu koordinuje transport postižených osob do zdravotnických zařízení, dle výsledků lékařského třídění a stanovení priority terapie a odsunu. (Kafka, Šanderová. ZZS, 2016)

1.2.4 Katalog typových činností IZS

Katalog typových činností IZS je soubor dokumentů vydávaný Ministerstvem vnitra a Generálním ředitelstvím HZS ČR na základě znění zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, podle něhož má Ministerstvo vnitra za úkol usměrňovat IZS a sjednocovat postupy ministerstev, krajských, okresních a obecních úřadů, a mimo jiné provádět i koordinaci poplachových plánů IZS. Z tohoto důvodu je vydáván soubor dokumentů, který je metodickým materiálem pro postup během záchranných a likvidačních prací v případech, kdy dochází ke spolupráci složek IZS. S ohledem na charakter a druh MU jsou rozlišovány jednotlivé postupy a typové činnosti. V současné době je zpracováno 15 typových činností, které jsou na základě nových poznatků a informací průběžně aktualizovány a doplňovány. Jednotlivé typové činnosti jsou v dokumentu rozděleny na několik listů. Základním bývá společných list složek IZS, na který navazují listy velitele zásahu, jednotlivých základních i ostatních složek IZS, operačních středisek, atd. V následujícím textu jsou

pro potřeby této bakalářské práce uvedeny základní informace o jednotlivých typových činnostech a poté vybrané postupy a činnosti ZZS během záchranných a likvidačních prací na místech MU (Hanuška et al., 2010).

1.2.4.1. Typová činnost č. 1 – Špinavá bomba

Špinavou bombou se v tomto případě rozumí zbraň, která svým výbuchem způsobí kontaminaci místa výbuchu (a okolí) rozptýlením radioaktivních látek. Rozsah zasaženého prostoru je závislý na přírodních podmínkách v místě výbuchu a na obsahu radioaktivní látky, kterou může být např. plutonium, kobalt, cesium, iridium nebo radionuklid uranu. V případě kontaminace místa výbuchu je nutné vymezit prostory, ve kterých se budou zasahující síly a prostředky pohybovat. Nebezpečná zóna vymezuje prostor, kde jsou nutná režimová opatření (např. používání osobních ochranných prostředků a omezení doby pobytu). Vnější zóna je prostor, kde se soustřeďují síly a prostředky zasahující v místě MU. Velitelem zásahu bývá zpravidla příslušník HZS ČR (STČ-01/IZS, 2004).

Posádky ZZS zasahující v místě události se pohybují ve vyhrazené vnější zóně, kde poskytují PNP, a do nebezpečné zóny vstupují pouze v případech, kdy je nutné poskytnout PNP, avšak za podmínek, že jsou vybaveni osobními ochrannými prostředky a dozimetry. V případě postižení vysokého počtu osob provádějí na místě události metodu snadného třídění a rychlé terapie (dále jen START), tak jak je dále uvedeno v Typové činnosti č. 9, členové zasahující jednotky HZS. Členové posádek ZZS označují postižené osoby identifikačními a třídicími kartami až po jejich převzetí od posádek HZS. Před předáním členům ZZS je nutné provést kontrolu kontaminace a případnou dekontaminaci postižených osob. V případech, kdy je nutné poskytnout PNP osobám přímo ohroženým na životě či s vážným postižením zdraví, je tato péče a následný transport nadřazený dekontaminaci postižených osob. Během zásahu má, dle této typové činnosti, ZZS za úkol následující úlohy (STČ-01/IZS, 2004):

- upřesnění, vedoucím výjezdové skupiny, ZOS o rozsahu, typu a závažnosti vzniklé události,
- projednání potřebných činností ZZS s velitelem zásahu,
- stanovení pořadí pro poskytnutí PNP na základě třídění postižených osob,

- spolupráce s ostatními posádkami a poskytovateli ZZS a dalšími složkami IZS,
- činnosti dle traumatologického plánu (v případě, že byl aktivován),
- transport postižených osob k poskytovateli akutní lůžkové péče (případně do středisek specializované zdravotní péče pro ozářené osoby při radiačních nehodách) (STČ-01/IZS, 2004).

1.2.4.2. Typová činnost č. 2 – Demonstrování úmyslu sebevraždy

Typová činnost při demonstrování úmyslu sebevraždy rozlišuje dvě základní varianty. Při jedné z nich lze vyloučit, že by došlo k újmě na životě nebo na zdraví jiných nezúčastněných osob. Při druhé variantě je tato možnost reálná. Dle české legislativy nejsou přípravy na sebevražedný pokus ani dokonaná sebevražda trestným činem ani přestupkem, a proto je nutné k takovým osobám přistupovat jako k osobám duševně či jinak nemocným. Během zásahu dochází často k omezení svobody osoby pro potřeby jejího zajištění z důvodu hrozící újmy na zdraví, životě či majetku. K omezení svobody je potřebné mít zákonné zmocnění, v němž musí být uvedeny konkrétní důvody pro zásah do osobní svobody. Velitelem zásahu pak bývá příslušník PČR. V případech, kdy demonstrující hrozí rozšířenou sebevraždou a je zjištěno, že má u sebe zařízení či věc (např. střelná zbraň), kterou by mohl takový čin spáchat, tak stanovuje hranici nebezpečné zóny a prostor pro přípravu složek IZS k záchranným a likvidačním pracím. V některých případech, kdy je např. prokazatelně zjištěno, že se nejedná o rozšířenou sebevraždu nebo převahuje činnost jiné složky IZS, může být velitelem zásahu velitel JPO nebo vedoucí lékař příslušné posádky ZZS na místě zásahu (STČ-02/IZS,2005).

Přítomnost ZZS na místě zásahu je indikovaná z několika důvodů. Jedním z nich je poskytnutí zdravotnické pomoci zasahujícím osobám, které mohou být zraněny při kontaktu s osobou vyhrožující sebevraždou. Dalším důvodem je poskytnutí PNP osobě, jež hrozí suicidálním pokusem, a jejím následným transportem do příslušného zdravotnického zařízení. V neposlední řadě je pak nezbytné poskytnutí PNP osobám, které byly zraněny při dokonané rozšířené sebevraždě. Důležitou funkci na místě zásahu plní lékař ZZS, který se snaží komunikovat s osobou demonstrující úmysl sebevraždy do té doby, než opustí či dokoná svůj úmysl sebevraždy. V případě, že na místo dorazí vyškolený vyjednaváč PČR, přebírá komunikaci s osobou on. V případech, kdy se jedná o dokonanou sebevraždu, je zde lékař ZZS, který konstatuje smrt a provede úkony

k ohledání těla zemřelého a případně nařídí pitvu k vyloučení cizího zavinění či trestného činu (STČ-02/IZS, 2005).

1.2.4.3. Typová činnost č. 3 – Oznámení o uložení nebo nálezů výbušniny nebo výbušného systému

Aktivace složek IZS ke společnému zásahu bývá v případě nálezů či oznámení o nálezů výbušného systému spojena s teroristickými útoky, při kterých jsou použity výbušniny nebo trestná činnost spojená s výbušninami. Tato typová činnost je rovněž charakterizována pro případy, kdy jde o nálezy vybuchlé munice, havarovanou municí nebo zápalné systémy. Opatření prováděná na místě zásahu jsou zaměřena na zneškodnění výbušniny (příp. munice), k omezení případných účinků jako následků výbuchu, na evakuaci a ochranu obyvatelstva a záchranné práce (STČ-03/IZS, 2006).

Pro tuto MU je nejpodrobněji charakterizována činnost příslušníků PČR. ZZS v tomto případě zajišťuje především pomocí ZOS ZZS informace o kapacitách ve spádových zdravotnických zařízeních a jejich informovanost o případném transportu zraněných osob. Získané informace předává OPIS HZS kraje. ZZS dále poskytuje na místě zásahu PNP ostatním příslušníkům IZS, kteří byli zraněni při vykonávání záchranných a likvidačních prací během zneškodňování výbušniny. Podle požadavků velitele zásahu nebo OPIS HZS kraje shromažďuje ZZS dostupné síly a prostředky pro případ jejich následné aktivace (STČ-03/IZS, 2006).

1.2.4.4. Typová činnost č. 4 – Letecká nehoda

Za leteckou nehodu se pro potřeby této typové činnosti považuje MU vzniklá v souvislosti s provozem letadla. Jedná se zejména o situace, kdy dojde k úmrtí nebo těžkému poškození zdraví v letadle nebo při kontaktu s některou z částí letadla. Spadají sem i situace, kdy je letadlo poškozeno (zničeno) nebo je nezvěstné. Tato typová činnost se vztahuje na veškeré nehody letadel využívajících vzdušný prostor ČR s výjimkou nehod, jež se udály ve vyhrazeném prostoru letiště (v takových případech je využíván Letištní pohotovostní plán) nebo na území vojenského prostoru. Při nehodách rekreačních (malých) nebo sportovních letadel je tato typová činnost využívána pouze v rozsahu

úměrném události. V případech, kdy se jedná o nehodu spadající do této typové činnosti, bývá velitelem zásahu příslušník HZS ČR (STČ-04/IZS, 2005).

Osoby zasahující při takovéto MU bývají rozděleny do několika skupin. Příslušníci HZS ČR a PČR zabezpečují vyhledávání osob, pátrání po osobách, záchranné a jisticí práce. ZZS zaujímá pozici zdravotnické pomoci, kde po třídění a shromáždění raněných zabezpečuje poskytnutí PNP a následný transport raněných do zdravotnického zařízení. Stanoviště ZZS bývá umístěno v co nejbližším možném okruhu od místa nehody, ale zároveň v dostatečné vzdálenosti od působení následků nehody (hoření, únik nebezpečných látek). V případech, kdy jsou vykonávány zdravotnické práce, je nutné dbát na to, aby nedošlo k poškození důležitých důkazů, které by vedly ke zjištění příčiny nehody. ZOS ZZS má, jako i v jiných případech, za úkol informovat okolní zdravotnická zařízení o letecké nehodě a zároveň ověřit stav jejich volných kapacit. V případě vyžádání velitele zásahu vysílá na místo MU posádku letecké záchranné služby. V případě úmrtí osob jsou informace o tělech zemřelých předány k šetření PČR a Soudnímu lékařství (STČ-04/IZS, 2005).

1.2.4.5. Typová činnost č. 5 – B-agens a toxiny

Tato typová činnost vymezuje postup složek IZS v případech nálezů předmětu s podezřením na přítomnost B-agens (vysoce rizikové nebo biologické agens) nebo toxinů. Biologický agens (např. bakterie, viry, chlamydie a houby, a toxiny) může v případě záměrného použití způsobit smrt, onemocnění či jiné poškození zdraví člověka a zvířat. Postup určený touto typovou činností se použije v případech, kdy dojde k oznámení o nálezů podezřelého předmětu. Za takovýto nález lze označit zásilku nebo objekt, který má nejasné okolnosti výskytu, původ a účel, a jeho nález vzbuzuje obavu z jeho obsahu. Velitelem zásahu je v těchto případech příslušník HZS ČR, který vymezuje prostor zásahu a s pomocí velitelů jednotlivých zasahujících složek koordinuje síly a prostředky IZS (STČ-05/IZS, 2006).

Činnost ZZS není v případě této typové činnosti konkrétně specifikována a odvolává se na činnosti ZZS vycházející z vyhlášky č. 434/1992 Sb. o zdravotnické záchranné službě ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě). ZZS má, v tomto případě,

za úkol poskytnout PNP a transport osob do zdravotnického zařízení. Důraz je v těchto případech kladen na používání osobních ochranných pracovních pomůcek během ošetřování a manipulace s kontaminovanými osobami, ale i během pohybu po vyznačeném prostoru. ZOS ZZS má za úkol informovat okolní specializovaná zdravotnická zařízení a zajistit spojení vedoucího lékaře na místě zásahu s pracovníkem orgánu ochrany veřejného zdraví. V případě rozhodnutí pracovníka orgánu ochrany veřejného zdraví jsou potenciálně kontaminované osoby transportovány do zdravotnického zařízení v izolačním prostředku (např. biovak) (STČ-05/IZS, 2006).

V případech, že by během vyšetření nebo ošetření mohlo dojít k ohrožení života nebo zdraví výjezdových skupiny zasahujících při takovéto události (ale i jiných), může vedoucí zdravotnické složky (výjezdové skupiny) rozhodnout o neposkytnutí PNP v místě zásahu, tak jak stanovuje § 19 zákona č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě.

1.2.4.6. Typová činnost č. 6 – Udržení pořádku při technoparty

Za technoparty se považuje shromáždění vysokého počtu osob na otevřeném prostranství za účelem poslechu hlasité hudby a tance. Takové akce mají zpravidla dobu trvání delší než 12 hodin, během nichž dochází k vyčerpání účastníků z nedostatku spánku nebo tance a v kombinaci s požíváním alkoholických nápojů a omamných (nebo psychotropních) látek dochází ke změně jejich chování. MU může být v tomto případě různého charakteru. Jedním důvodem vzniku MU mohou být (úmyslné i neúmyslné) požáry stanů, automobilů nebo jiných zařízení (např. audiotechnika). Dalším důvodem mohou být dopravní nehody způsobené účastníky technoparty, kteří jsou pod vlivem alkoholu či jiných látek, při jejich příjezdu na místo či odjezdu z místa akce. Během takové akce dochází k MU i z důvodu, kdy dojde ke zranění osob z důvodu střetu s příslušníky PČR nebo jiné pořádkové jednotky. V neposlední řadě může mít MU charakter ohrožení životního prostředí a podmínek obyvatel žijících v blízkosti konání akce (STČ-06/IZS, 2006).

Při takovémto typu MU je těžké předem rozhodnout o počtu nasazených sil a prostředků, jelikož nelze zcela jednoznačně určit, jaké následky a charakter bude na místě události převládat. Podobné akce většinou řeší jednotky HZS ČR, je zde však

nutná ochrana zasahujících osob, a proto PČR utváří zázemí pro záchranné práce. Z tohoto důvodu je také velitelem zásahu příslušník PČR (STČ-06/IZS, 2006).

Úkoly a úlohy ZZS nejsou pro tuto typovou činnost definovány. V podstatě lze říci, že ZZS na místě MU zajišťuje PNP osobám zraněným, ať už z důvodu střetu s příslušníky pořádkové jednotky PČR, nebo poškození zdraví vzhledem k požití alkoholu či omamných látek. Následně pak ZZS zajišťuje transport osob do zdravotnických zařízení (v případech, kdy je tento transport indikován) (STČ-06/IZS, 2006).

1.2.4.7. Typová činnost č. 7 – Pátrací akce v terénu

Pátrací akce (tj. záchrana pohřešovaných osob) v terénu je jednorázové nasazení velkého počtu sil a prostředků IZS jejichž cílem je vyhledání pohřešované osoby. Organizace takové akce bývá omezena časově i prostorem, v němž se síly a prostředky nasazují. Pohřešovanou osobou se rozumí taková osoba, u které by mohlo dojít k ohrožení zdraví či života v případě, že nebude vypátrána. Osoby, po kterých je vyhlášeno pátrání, mohou být ohrožovány přírodními vlivy (nepříznivé meteorologické podmínky), vlivy prostředí (utonutí, závislost na medikamentech) nebo mohou být závislé na péči jiné osoby (např. děti). Místo MU bývá rozděleno na několik zón, ve kterých se soustřeďují síly a prostředky a vykonávají se záchranné a likvidační práce. Pro potřeby této činnosti je charakterizováno místo pohřešování, jednotlivé sektory a úsek pro vykonávání záchranných prací. Velitelem zásahu na místě MU je příslušník PČR, který koordinuje nasazení sil a prostředků složek IZS (STČ-07/IZS, 2010).

Dle této typové činnosti je ZZS na místo zásahu přivolávána pouze v případech dokončení pátrací akce, kdy je nezbytné poskytnout zdravotnickou pomoc nalezené osobě nebo jiným členům zasahujících složek, kteří byli zraněni při vykonávání záchranných a likvidačních prací. Pro jiné činnosti není v tomto případě ZZS dále specifikována. Důležitou pomoc zde mohou na žádost velitele zásahu vykonávat ostatní složky IZS, jako jsou např. členové horské služby nebo vodní záchranné služby (v závislosti na místě vykonávání pátrací akce) (STČ-07/IZS, 2010).

1.2.4.8. Typová činnost č. 8 – Dopravní nehoda

Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích definuje dopravní nehodu jako „*událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.*“ (Zákon č. 361/2000Sb.) Pro potřeby této typové činnosti se společný zásah IZS provádí zejména v případech, kdy je nutné využití všech jeho složek k provádění záchranných a likvidačních prací, jako např. odstranění překážek silničního provozu, řízení dopravy nebo poskytnutí PNP účastníkům dopravní nehody. Základním cílem složek IZS při zásahu na místě dopravní nehody jsou především následující činnosti (STČ-08/IZS, 2008):

- zajistit místo a okolí dopravní nehody,
- provést protipožární opatření,
- vyproštění a poskytnutí první pomoci osobám v ohrožení,
- zamezit úniku nebezpečných látek.

V případech, kdy do události vstupují i další faktory, se používají i jiné typové činnosti, a to především STČ 05 (B-agens a toxiny), STČ 09 (Mimořádná událost s velkým počtem raněných) a STČ 10 (Porucha plynulosti provozu na dálnici). Velitelem zásahu na místě dopravní nehody bývá člen HZS ČR (STČ-08/IZS, 2008).

Činnosti ZZS na místě dopravní nehody se shodují s činnostmi při jiných MU. Mezi její hlavní úkoly patří poskytnutí odborné PNP a transport postižených osob do zdravotnického zařízení. Tato typová činnost rozlišuje úkoly ZZS na případy, kdy dorazí na místo události jako první ze složek IZS nebo kdy dorazí na místo MU, kde již zasahují jednotky požární ochrany. V případě, že dorazí posádka ZZS na místo zásahu jako první, tak zhodnocuje rizika pro zásah členů ZZS, informuje ZOS ZZS o rozsahu MU a následně zahajuje záchranné práce v podobě PNP s následným transportem osob do zdravotnického zařízení a zároveň případně zajišťuje součinnost složek IZS. V případech, kdy na místě události již zasahují JPO, tak posádka ZZS plní úkoly velitele zásahu, který stanovuje způsob provedení záchranných prací. V případě souhlasu velitele zásahu provádějí členové posádky ZZS PNP již během vyprošťování osob z vozidla (STČ-08/IZS, 2008).

1.2.4.9. Typová činnost č. 9 – Mimořádná událost s velkým počtem raněných

Tato typová činnost se použije u všech MU, kdy dojde k postižení života nebo zdraví velkého počtu osob a je nutné stanovit priority poskytnutí PNP a následného transportu. U takové MU bývá nepříznivým faktorem nepoměr mezi zasahujícími zdravotníky a postiženými osobami, následkem čehož nelze zajistit PNP všem osobám ohroženým na zdraví či životě současně. Typová činnost č. 9 rozlišuje tři typy MU v závislosti na riziku ohrožení osob provádějících záchranné práce. Prvním typem je MU, jež svým charakterem umožňuje provádět třídění raněných přímo na místě události bez bezprostředního ohrožení zasahující zdravotníků. Dalším druhem MU jsou takové, při kterých může dojít k ohrožení zdraví již postižených osob nebo zasahujících záchranářů, a z toho důvodu provádějí třídění a transport na bezpečné místo příslušníci JPO zasahujících na místě události. Třetí druh je typ MU, kdy je prokázána přítomnost chemických, biologických, radioaktivních, jaderných nebo explozivních látek (dále jen CBRNE) a zásah vyžaduje ochranu zasahujících osob před kontaminací. Pro úspěšné zvládnutí MU s velkým počtem raněných bez ohledu na mechanismus vzniku události je nutné dodržování stanovených postup, jako například jištění zasahujících osob, zajištění přístupu k místu MU, stabilizování zdravotního stavu raněných, vyprošťování a transport osob z místa události (STČ-09/IZS, 2008).

V případech velkého počtu raněných osob a nedostatku zdravotníků se pro potřeby zkrácení doby od vzniku MU po předání pacienta do zdravotnického zařízení obvykle využívá třídící metoda START, na kterou následně navazuje lékařské třídění osob. Metoda START nenahrazuje lékařské třídění a může být provedena i příslušníky JPO v místě události. Základním principem této metody je stanovení pořadí, která z postižených (raněných) osob bude přednostně odeslána k lékařskému třídění a následnému ošetření příp. transportu do zdravotnického zařízení. Na základě metody START jsou osoby označeny barevnými pásky: červenou barvou jsou označovány osoby, kterým selhávají základní životní funkce; žlutou barvou osoby zraněné tak, že nejsou schopny samostatného pohybu; zelenou barvou osoby schopné pohybu a soběstačné; a černou barvou osoby bez známek základních životních funkcí. Schéma znázorňující postup třídění s uvedenými výkony je znázorněno na obrázku v příloze 1 (STČ-09/IZS, 2008; Remeš, 2013).

Vyplývající úkoly ZZS se odvíjejí od nasazených sil a prostředků. První posádka ZZS na místě události upřesňuje ZOS ZZS rozsah a typ MU, případně je aktivován

traumatologický plán ZZS a traumatologický plán kraje. Dále posádky ZZS poskytují přednemocniční neodkladnou péči a provádějí nezbytné, život zachraňující výkony kromě provádění kardiopulmonální resuscitace. Obvykle, dle aktuálních okolností MU následuje třídění metodou START, po kterém je prováděno lékařské třídění. Jestliže není prováděno třídění metodou START, navazuje lékařské třídění na poskytnutí přednemocniční neodkladné péče a život zachraňující výkony. V případech, kdy nelze třídění provádět přímo v místě události, je prováděno u vstupu na shromaždiště raněných nebo v místě předávání osob postižených na zdraví členům ZZS. Následně dochází k terapii dle lékařského třídění. Předepsaná terapie s následným potvrzením jejího provedení je zaznamenávána do identifikační a třídící karty (příloha č. 2), kterou vyplňuje lékař nebo zdravotnický záchranář (případně sestra), který třídění provádí spolu s lékařem. Po provedení terapie je dle výsledků lékařského třídění koordinován transport osob postižených na zdraví do vhodných cílových zdravotnických zařízení dle uvedené priority transportu. V této typové činnosti jsou vyobrazeny i situační plánky míst havárie, které znázorňují umístění stanovišť pro jednotlivé zasahující složky IZS a trasy odsunu raněných (příloha č. 3 a 4). Transportované osoby jsou následně předávány do zdravotnických zařízení, která by měla být připravena na základě aktivace traumatologického plánu (STČ-09/IZS, 2008; Remeš, 2013).

1.2.4.10. Typová činnosti č. 10 – Porucha plynulosti provozu na dálnici

K poruše plynulosti provozu na dálnici může dojít vlivem několika faktorů, mezi které patří např. vznik jedné nebo více MU (dopravní nehody, havárie); zvýšený provoz na dálnici během vzniku MU; velká vzdálenost od místa vzniku události k poslednímu výjezdu z dálnice a tím utvoření rozsáhlé kolony dříve, než je možné upravit dopravní situaci; nebo vlivem nepříznivých meteorologických podmínek (sněhové kalamity, mlha, apod.). Záchranné a likvidační práce jsou v takových případech koordinovány na základě 1. stupně poplachu složek IZS. Ve většině případů se nejedná o společný zásah složek IZS, jelikož dochází pouze k odklonění dopravy příslušníky PČR (STČ-10/IZS, 2008).

Činnost ZZS není v této typové činnosti detailně zmíněna. V případech, kdy dojde v souvislosti s provozem na dálnici ke zranění velkého počtu osob, se využívá typová činnost č. 9 pro MU s velkým počtem raněných a obětí. V případech, kdy je na místo povolána ZZS a nejedná se o velký počet raněných osob, poskytuje zdravotnickou pomoc

účastníkům silničního provozu nebo osobám provádějícím záchranné a likvidační práce (STČ-10/IZS, 2008).

1.2.4.11. Typová činnost č. 11 – Chřipka ptáků

Tato typová činnost se použije v případě, kdy veterinární správa požádá o nasazení složek IZS k řešení MU s opatřeními ke zdoání chřipky ptáků. Definice ptačí chřipky pro potřeby typové činnosti zní takto: „*Chřipka ptáků (aviární influenza) je nebezpečná nákaza kura domácího, krůt, vodní drůbeže, holubů, pernaté zvěře, exotických ptáků a volně žijícího ptactva, vyvolaná virem influenzy A. Virus se šíří kontaktem s ostatními ptáky, vzduchem, kontaminovanými dopravními prostředky, technikou, nářadím, krmivem a znečištěnou obuví a oděvem. Existuje možnost přenosu viru tažnými a migrujícími volně žijícími ptáky, zejména vrubozobými (vodními).*“ (STČ-11/IZS, 2011) Hlavními koordinačními složkami je veterinární správa a HZS ČR, které na základě potřeby povolávají na místo zásahu další složky IZS (STČ-11/IZS, 2011).

ZZS vysílá své posádky zejména k poskytnutí PNP osobám, které zasahují v místě nákazy. Dalším úkolem ZZS je distribuce antivirotik a sledování zdravotního stavu zasahujících osob. Aplikace antivirotik je indikována v případech, kdy dojde k porušení ochranných osobních prostředků a k výskytu zdravotních obtíží. O aplikaci rozhoduje ošetřující lékař. Činnost ZZS není dále specifikována (STČ-11/IZS, 2011).

1.2.4.12. Typová činnost č. 12 – Poskytování psychosociální pomoci

Psychosociální pomoc se zaměřuje na osoby zúčastněné MU (malého i velkého rozsahu) a spadá sem především pomoc v rámci záchranných a likvidačních prací (nikoliv např. posttraumatická péče). K poskytování psychosociální pomoci na místě bývá využíván odborný pracovník (psycholog, krizový intervent, atd.) dané oblasti, ve které událost uskutečnila nebo přímo velitel zásahu. U velkých MU může být na základě rozhodnutí HZS kraje zřízeno tzv. „asistenční centrum pomoci“ jehož cílem je poskytnutí informací a bezpečného prostoru pro rodinné příslušníky osob, které byly účastníky MU. Mezi základní kroky psychické pomoci řadíme: navázání kontaktu; zjištění zdravotního stavu; ochranu soukromí; poskytnutí informací; zajištění základních potřeb; atd. (STČ-12/IZS, 2015).

Členové posádek ZZS poskytují účastníkům MU první psychickou pomoc. V případě žádosti vedoucího zdravotnické složky vysílá ZOS ZZS na místo zásahu interventa ZZS (příp. interventy). Hlavní úlohou ZZS na místě události je poskytnutí PNP a následně i poskytnutí pomoci ostatním osobám nacházejícím se v místě zásahu (rodinní příslušníci, atd.). Pozornost je nutné věnovat osobám, které jeví známky šoku a je třeba jim poskytnout příslušnou péči. Pro využití této typové činnosti jsou dále definovány činnosti pro vedoucího zdravotnické složky, který zejména posuzuje závažnost psychických projevů, případně zajišťuje nasazení interventa nebo např. rozhodne o medikaci a transportu do zdravotnického zařízení. Úkolem interventa ZZS bývá na místě události poskytování důležitých informací týkajících se provedených úkonů, následném postupu a předávání kontaktů na organizace poskytující psychologickou pomoc (STČ-12/IZS, 2015).

1.2.4.13. Typová činnost č. 13 – Reakce na chemický útok v metru

Tato typová činnost specifikuje záchranné a likvidační práce složek IZS a Dopravního podniku hl. m. Prahy, a.s. v případě chemického útoku v metru nebo vyhlášení chemického ohrožení až po dobu, kdy je obnoven provoz na všech trasách metra. Vzhledem ke specifickému místu vzniku MU lze v tomto případě očekávat některé zvláštnosti, jako např. (STČ-13/IZS, 2013):

- vícenásobný útok
- opakované volání na linku tísňového volání
- kolaps dopravy vzhledem k uzavření místa zásahu
- vzdálenost od nástupního prostoru složek IZS a tím spojené brzké fyzické vyčerpání zasahujících osob
- panika a nedisciplinované chování osob zasažených MU

Velitelem zásahu je v tomto případě velitel JPO, který koordinuje postup záchranných a likvidačních prací složek IZS.

ZZS hl. m. Prahy provádí na místě události orientační průzkum dle traumatologického plánu ZZS hl. m. Prahy a následně informuje ZOS ZZS o nasazení dalších výjezdových skupin ZZS a stanovuje použití ochranných osobních pracovních prostředků při kontaktu s kontaminovanými osobami. Vzhledem k pravděpodobnému zasažení

velkého počtu osob budou složky IZS během záchranných prací postupovat dle STČ 09 a provádět třídění raněných. Příslušníci JPO použijí metodu START a následně předají raněné a zasažené osoby k lékařskému třídění. Na lékařské třídění navazuje stanovení priorit odsunu raněných a jejich následný transport do zdravotnických zařízení. V případě úmrtí osob poskytuje tuto informace ZOS pro případy šetření PČR (STČ-13/IZS, 2013).

1.2.4.14. Typová činnost č. 14 – Amok - útok aktivního střelce

Aktivním střelcem se pro účely této typové činnosti rozumí pachatel, který má, na základě použití zbraně za cíl zranit nebo usmrtit větší počet osob. Amokem je pak označováno zkratkovitě jednání pachatele. V případě, že je prokázán úmysl pachatele, je nejvyšší prioritou jeho eliminace příslušníky PČR. Podrobně jsou v této typové činnosti vymezeny úkoly PČR (STČ-14/IZS, 2013).

Pro poskytovatele ZZS je indikací poskytnutí PNP v místě MU zasaženým osobám. Síly a prostředky jsou shromažďovány v bezpečné vzdálenosti, tzv. vnější zóně. Vyžaduje-li to charakter události, jsou vymezeny třídící skupiny, skupiny poskytující PNP a skupiny odsunu. Nasazeny jsou na místě zásahu posádky podle počtu zasažených osob vyžadujících PNP nebo transport do zdravotnického zařízení. V případě velkého počtu raněných je prováděna PNP dle Typové činnosti č. 9 (STČ-14/IZS, 2013).

1.2.4.15. Typová činnost č. 15 – Mimořádnosti v provozu železniční osobní dopravy

Složky IZS zasahují dle této typové činnosti na základě žádosti provozovatel drážní dopravy nebo provozovatele dráhy, a to v případech, kdy záchranné práce nemohou provést vlastními silami. V případě MU v drážní dopravě se postupuje dle typové činnosti č. 8 nebo typové činnosti č. 9. Pro potřeby této typové činnosti se mimořádností v železniční osobní dopravě rozumí situace, kdy dojde k závadám v provozu přepravy osob, které mohou vzniknout např. na základě nepříznivých meteorologických podmínek (mráz, vítr, apod.) nebo vlivem výpadku elektrické energie. V případě záchranných a likvidačních prací a přerušení provozu na více než čtyři hodiny může dojít k ohrožení života a zdraví přepravovaných osob (nedostatek tekutin, hypotermie, atd.) (STČ-15/IZS, 2015).

Úkolem ZZS je zabezpečení poskytnutí PNP, provádění transportu postižených osob, napomáhání při zásobování osob ve vlakových soupravách a poskytovat ZOS informace o poskytnuté zdravotní péči (STČ-15/IZS, 2015).

1.2.5 Úkoly státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků v IZS

Pro správné fungování IZS je velmi důležitá úzká součinnost mezi státními orgány a také orgány územních samosprávných celků. K usměrňování této součinnosti je zákonem pověřeno Ministerstvo vnitra.

Ministerstvo vnitra – Jedná se o ústřední orgán státní správy při přípravě na MU, řízení IZS a ochrany obyvatelstva. Dále je oprávněno zajistit obsluhu evropského tísňového čísla 112 a připravovat se společně se zástupci IZS na mimořádnou událost a na provádění záchranných a likvidačních prací. Hlavní složkou, která plní funkci ministerstva vnitra je MV – generální ředitelství HZS ČR (Šenovský, 2007).

Kraj – Koordinátorem záchranných a likvidačních prací při mimořádné události je hejtman příslušného kraje (v případech určených zákonem č. 239/2000 Sb. o IZS). Hlavní činností orgánů kraje je organizace součinnosti mezi obecními úřady příslušného kraje, usměrňování IZS, zpracovávání havarijního plánu kraje a poplachového plánu kraje (Zákon č. 239/2000 Sb.).

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností a ostatní obce – Úkoly vyplývající pro obce s rozšířenou působností plní HZS kraje. Koordinuje záchranné a likvidační práce na úrovni obce a organizuje součinnost s jinými obcemi. Dále zajišťuje připravenost správního obvodu daného obecního úřadu, organizuje humanitární pomoc, atd. (Šenovský, 2007).

Krizový štáb kraje – Se stává pracovním orgánem hejtmána kraje. Mezi jeho hlavní úkoly spadá analýza vývoje MU a dokumentace postupů řešení, podávání návrhů na způsob řešení, postup při možné ochraně obyvatelstva a na vyhlášení, změnu či odvolání krizového stavu (v případech, kdy je vyhlášen). Přitom využívá nejvíce havarijní a krizové plány. Dále soustřeďuje informace o stavu sil a prostředků,

vede celkový přehled jejich určitého nasazení a rozpracovává návrhy jejich dalšího využití; organizuje spojení s krizovým štábem určených obcí, krajů a krizového štábu Ministerstva vnitra. Zabezpečuje informování veřejnosti o právě přijatých opatřeních a o postupu řešení MU, připravuje informační a technickou podporu nasazeným silám a prostředkům, vede danou evidenci finančních výdajů a nákladů na opatření při MU, zabezpečuje využívání a ukládání pracovní povinnosti, povinnosti poskytovat věcné prostředky a pracovní výpomoci (Zimola, 2010).

1.2.6 Dokumentace IZS se zaměřením na poskytovatele ZZS

Dokumentace IZS je soubor dokumentů, které obsahují návody a postupy pro řešení MU.

Havarijní plán kraje – dokument zpracováváný HZS kraje, který slouží k provádění záchranných a likvidačních prací na území kraje. Slouží k tvorbě preventivních návazných opatření mimo rámec záchranných a likvidačních prací i k přímé koordinaci velkých MU prostřednictvím hejtmanů, starostů a primátorů, samostatně či s jejich krizovými štáby, a to v případech třetího a zvláštního stupně poplachu (Zákon č. 239/2000 Sb.).

Vnější havarijní plán – slouží k provádění záchranných a likvidačních prací pro jaderné zařízení či pracoviště IV. kategorie a zařízení a objekty, u kterých je vysoká možnost vzniku závažné havárie způsobené nebezpečnými chemickými látkami či přípravky. Zpracovatelem havarijního plánu kraje i vnějších havarijních plánů je HZS kraje. Vnější havarijní plán je uložen jako součást krizového plánu kraje, který využívá při svém jednání krizový štáb kraje a bezpečnostní rada kraje (Vyhláška č. 328/2001 Sb.).

Dohoda o poskytnutí pomoci – písemně uzavírané dohody s právníckými a fyzickými osobami. Předem sjednávají rozsah a způsob osobní či věcné pomoci pro potřebu záchranných a likvidačních prací. Ostatní složky IZS poskytují na základě těchto dohod pomoc na vyžádání. Základní složky IZS uzavírají dohody o poskytnutí pomoci s ostatními složkami IZS pro součinnost při záchranných a likvidačních pracích prostřednictvím HZS ČR. Pro zabezpečení jednotného postupu při uzavírání dohod

v rámci IZS vydalo Generální ředitelství HZS pokyn stanovující typy uzavíraných dohod (Vilášek et al., 2014):

- Dohoda o plánované pomoci na vyžádání,
- Dohoda o poskytnutí osobní či věcné pomoci,
- Dohoda o součinnosti složek IZS,
- Dohoda o spolupráci (Vilášek et al., 2014).

Další povinnou dokumentací, která je stanovena vyhláškou č. 328/2001 Sb. je ústřední poplachový plán a poplachový plán kraje, dokumentace o společných záchranných a likvidačních pracích a statistické přehledy, dokumentace o společných školeních, instruktážích a cvičení složek, typové činnosti složek při společném zásahu (Vyhláška č. 328/2001 Sb.).

Dokumentace ZZS - poskytovatel zdravotnické záchranné služby je podle vyhlášky č. 98/2012 Sb. o zdravotnické dokumentaci povinen shromažďovat dokumenty (záznamy) týkající se daného pacienta nebo dané události. Jedním z těchto dokumentů je ***záznam operátora*** (dispečera), ve kterém musí být uvedeny veškeré informace o tísňovém volání (datum, čas, pořadové číslo, osobní údaje operátora), údaje o pacientovi (jméno a příjmení – pokud lze zjistit, pohlaví, věk, lokalizace místa zásahu), čas předání výzvy posádce ZZS a v neposlední řadě i indikační skupinu výjezdu. Dalším dokumentem, jenž vyhláška stanovuje, je ***záznam o výjezdu***, který mimo údajů uvedených ze záznamu operátora obsahuje také časový průběh výjezdu (datum a čas výjezdu, čas příjezdu na místo zásahu, čas předání pacienta poskytovateli lůžkové péče – v případech, kdy je tak učiněno), popis klinického stavu pacienta, uvedení poskytnutých prostředků a úkonů přednemocniční neodkladné péče, předběžnou diagnózu a v neposlední řadě i jména zdravotnických pracovníků, kteří přednemocniční péči poskytli (Vyhláška č. 98/2012 Sb.).

Při řešení MU jsou pak nedílnou součástí dokumentace i ***identifikační a třídící karty*** a ***záznamy o hromadném odsunu pacientů***. Tyto dokumenty jsou zmíněny u typové činnosti č. 9 – Mimořádná událost u velkého počtu raněných a obětí.

Důležitým dokumentem zajišťujícím dostatečnou přípravu zdravotnických zařízení na stav MU je ***traumatologický plán***. Tento plán určuje, jakým způsobem změní příslušná zdravotnická zařízení koordinaci a organizaci práce během stavu vyhlášení MU

a jakých zdravotnických zařízení se týká. Jedná se tedy o podrobný předpis, který určuje chování a činnosti daného pracoviště při hromadném příjmu postižených osob. V závislosti na rozsahu MU a počtu zraněných či postižených osob se traumatologický plán rozděluje na I. – III. stupeň. Na základě aktivace traumatologického plánu a vyhlášení příslušného stupně, dochází k činnostem, jako jsou například: uvolnění operačních sálů, příprava cílových oddělení, transfúzních stanic a lékáren, ale také aktivace zaměstnanců na příslužbě (Štětina a kol., 2014).

2. Cíle práce a výzkumné otázky

2.1 Cíle práce

Cílem bakalářské práce je zmapovat úroveň povědomí zdravotnických záchranářů, zaměstnanců Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje, o Katalogu typových činností, a o rozsahu jednotlivých typových činností složek IZS při společném zásahu.

2.2 Výzkumné otázky

V bakalářské práci byly formulovány tyto výzkumné otázky:

Výzkumná otázka č. 1:

Jaké jsou jednotlivé typové činnosti pro společný zásah složek IZS a jaké postavení v nich zaujímá zdravotnický záchranář?

Výzkumná otázka č. 2:

Jaké povědomí mají zdravotničtí záchranáři o rozsahu typových činností složek IZS při společném zásahu?

3. Metodika

3.1 Metodika práce

Při zpracování bakalářské práce byla využita metoda kvalitativního výzkumu s následnou analýzou dat získaných na základě polostrukturovaných rozhovorů. Metoda polořízeného rozhovoru byla využita při kontaktu se zdravotnickými záchranáři, zaměstnanci Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje.

Polořízené rozhovory se skládaly z deseti základních otázek, které byly během rozhovorů rozvíjeny a doplňovány dalšími otázkami. Odpovědi byly písemně zaznamenávány a následně analyzovány a zpracovány. Rozhovory byly prováděny s osmi respondenty napříč věkovými kategoriemi a rozdílnými praktickými zkušenostmi. Cílem bylo získání základních informací a zmapování povědomí zdravotnických záchranářů o typových činnostech IZS a jejich využití v praxi.

3.2 Charakteristika výzkumného souboru

Výzkumný soubor byl tvořen osmi náhodně vybranými zdravotnickými záchranáři, zaměstnanci Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje. Dotazovaní jsou členy výjezdových posádek Písek, České Budějovice a Český Krumlov. Výzkum byl prováděn na jaře roku 2016.

4. Vyhodnocení

4.1 Přepis rozhovorů se zdravotnickými záchranáři

Zdravotnickým záchranářům bylo formou polostrukturovaného rozhovoru položeno vždy celkem 10 otázek, které se prolínaly a byly případně rozvíjeny. Znění otázek uvedeno v příloze č. 5 (str. 69).

Zdravotnický záchranář č. 1

Žena – doba praxe cca 20 let

Odpověď' 1+2: *Podle mě to je, když se sejdeme na výjezdu všichni dohromady, tedy záchranná služba, hasiči a Policie ČR. O zásah složek IZS se tedy jedná, kdy na místě nehody zasahují všechny složky IZS dohromady. Buď jsme na místo zásahu přizváni jinou složkou, nebo jsme my těmi, kdo si přivolá ostatní složky z toho důvodu, že potřebujeme jejich pomoc, nebo to okolnosti zásahu vyžadují.*

Odpověď' 3+4: *Katalog typových činností IZS bude jistě dostupný na intranetu, kam máme všichni zaměstnanci ZZS přístup, ale nejsem si jistá co je jeho obsahem. Neřekla bych to přesně, ale tipuji, že by to mohlo být něco jako směrnice pro určité situace. Abychom věděli, jak v takových situacích postupovat. Určitě se bude jednat o havárie a dopravní nehody, pak nějaká železniční neštěstí, spadlé letadlo a něco podobného.*

Odpověď' 5: *V případě, že by došlo k hromadné havárii, kde bude zraněno více osob a zasahuje tam více posádek, tak se nejprve rozdělíme na jednotlivé týmy. První posádka na místě, tedy záchranář či sestra, bude vedoucím zdravotnické složky, který bude celou akci koordinovat. Ostatní posádky budou provádět třídění raněných, spolu s vedoucí lékařem budou ošetřovat a další posádky budou mít na starosti transport do nemocnic. Ale může jít i o jiné situace než pouze dopravní nehoda. Jinou situací by mohli být třeba povodně, pád letadla nebo nějaké útoky – výbušniny. Vzhledem k mé dlouholeté praxi u ZZS jsem se s tím setkala již mnohokrát. Třeba když jsme zachraňovali topící se dítě, tam také zasahovaly všechny složky IZS dohromady.*

Odpověď' 6+7: *Byla jsem pouze několikrát na výjezdu u sebevrahů, ale ostatní situace jsem ještě nezažila. Tipuji, že se v takových případech musíme řídit hlavně pokyny*

hasičů nebo policistů a poskytnout zdravotnickou pomoc někde v bezpečí a nezasahovat přímo.

Odpověď 8+9: *Jsme zdravotnická složka IZS a poskytujeme na místě zásahu první pomoc a přednemocniční neodkladnou péči.*

Odpověď 10: *Ano, myslím, že několikrát do roka se takové školení koná, ale vždy jen na vybraný typ nějaké nehody nebo události. Určitě bych neřekla, že probíráme vše a určitě by to ani nešlo časově zvládnout. Nejlepší je, když se oba typy prolínají. Když na teorii navazuje praktické cvičení. Já jsem spíše pro teorii. Na cvičení se musí většinou dojíždět, a tím pádem zaberou více času.*

Zdravotnický záchranář č. 2

Žena – doba praxe 3 roky

Odpověď 1+2: *Výjezdy, kdy společně zasahuje záchranka, policie a hasiči. V případě, že jsme na výjezdu pouze my, tedy ZZS, tak se nedá mluvit o zásahu IZS. Ale když na místě zasahují i ostatní, tak už ano. Třeba když policie bude řídit dopravu při nehodě, hasiči odklízet auto a my se starat o pacienty.*

Odpověď 3+4: *Tento název jsem nikdy neslyšela, ale asi to bude něco, jako takový manuál, jak postupovat při nějaké situaci. Nevím, co přesně by mohl obsahovat, ale hádám, že to budou nějaké vážné zásahy. Třeba mimořádná událost, na kterou jsme měli nedávno školení. Takže tam určitě budou postupy, jak se chovat na místě zásahu.*

Odpověď 5+6: *U mimořádné události, kde je více zraněných se nejprve provádí třídění, aby se zjistilo, v jakém stavu osoby jsou a kdo potřebuje ošetření nejdříve. Posádky jsou zde rozděleny do skupin, někdo provádí třídění, někdo ošetření a někdo transportuje do nemocnic. S touto událostí jsem se ještě nesetkala, ale se společným zásahem složek IZS ano.*

Odpověď 7: *Asi si nedokážu představit naši činnost v situaci, kdy dojde k chemickému útoku nebo nějakému jinému stavu. Myslím, že pokud půjde o hodně postižených osob, tak budeme postupovat vždy stejně, jako u té mimořádné události, ale jinak budeme spíše v ústraní ošetřovat ty, kteří to budou potřebovat.*

Odpověď 8+9: *Je to minimálně dvakrát do týdne, kdy zasahujeme společně. Naší úlohou je poskytovat ošetření a první pomoc v případech, kdy je to třeba. Ale myslím, že hasiči mají mnohem náročnější práci.*

Odpověď 10: Školení jsem se určitě zúčastnila. V minulém školení jsme měli nějaké informace i o činnostech jiných složek při mimořádné události, ale bylo to spíše obecné. Školení upřednostňuji oboje. Ale ještě jsem se žádného praktického cvičení nezúčastnila, když nepočítám třeba záchrannářské soutěže.

Zdravotnický záchranář č. 3

Muž – doba praxe 4 roky

Odpověď 1+2: Společný zásah ZZS, policie a hasičů. Ale myslím, že se jedná o zásah IZS už když jsou na místě alespoň dvě složky - třeba my a hasiči. Pokud budeme na výjezdu sami, třeba u srdečního infarktu, tak se nedá říct, že by to byl zásah IZS. Ale pokud pojedeme k dopravní nehodě, kde budou i hasiči a policisté, tak už ano.

Odpověď 3+4: Přesně tento název jsem moc neslyšel, ale hádám, že to budou dokumenty k jednotlivým mimořádným událostem. Řekl bych, že to budou postupy a činnosti u jednotlivých událostí. Třeba co mají za úkol hasiči, co bychom měli dělat my jako ZZS a také jaké úkoly mají policisté. Bude se to týkat událostí, kde je hodně zraněných, dopravní nehody, vykolejení vlaku, pád letadla nebo nějaké nehody, kde unikají chemické látky.

Odpověď 5: Na nedávném školení jsme to probírali. U mimořádné události, kdy je postiženo více osob, je důležité, aby první posádka na místě sdělila dispečinku, jak to na místě vypadá a kolik bude potřeba dalších posádek. Následně se pak provádí třídění raněných metodou START, dle kterého se poté provádí lékařské třídění. To pak určuje, kdo bude mít prioritu ošetření a transportu.

Odpověď 6+7: O jiných událostech jsme se zmiňovali pouze okrajově. Probírali jsme sebevraždy, události s chemickými látkami nebo třeba pád letadla. U těchto událostí se postupuje buď, jak jsem popisoval předtím, když je zraněno více osob, nebo se ošetřují třeba zasahující hasiči, či jiní, kteří to potřebují. Víím, že jsme se bavili o určitých zónách, kam smějí pouze hasiči v ochranném oděvu, kam policisté a kde můžeme provádět ošetření my. To bylo u těch chemických událostí.

Odpověď 8: S ostatními složkami IZS spolupracujeme docela často, ale že bychom postupovali podle nějakého manuálu, to nemohu říci.

Odpověď 9: Poskytnutí odborné první pomoci, ošetření raněných a jejich převoz do nemocnice.

Odpověď 10: Máme školení asi dvakrát do roka. Na podzim jsme měli přednášku a bylo nám vysvětleno a ukázáno využití auta na hromadná neštěstí. Ted' na jaře jsme měli pouze přednášku a byla opět spíše na hromadná neštěstí. Cvičení by mělo navazovat na teorii. Takže mám raději oboje. Ale bohužel se cvičení nedělají, což je škoda, protože teoreticky to člověk sice zná, ale praxe bývá jiná a mnohem složitější.

Zdravotnický záchranář č. 4

Muž – doba praxe necelý rok

Odpověď 1+2: Společný zásah policie, hasičů a nás. Je to jednoduché. Když jsme na místě pouze my, tak to není společný zásah IZS. Musíme tam být všichni.

Odpověď 3+4: Už jsem o tom slyšel a myslím, že je něco takového na intranetu. Konkrétně nevím, ale určitě to budou nějaké postupy na vybrané nehody.

Odpověď 5: O mimořádných událostech jsme měli něco na škole, ale bylo to spíše okrajově. Pamatuji si třídící metodu START při mimořádných událostech, kdy je zraněno více osob nebo nějaké havárie.

Odpověď 6+7: U takovýchto případů bych se řídil spíše instinktivně. Určitě bych nechodil do centra dění. U sebevrahů může hrát velkou roli spíše psycholog nebo lékař, ale jako záchranáři jsme tam spíše jen pro zálohu, kdyby se někomu stalo. Myslím, že to bude platit i u ostatních situací.

Odpověď 8: Je to spíš pravidlo než výjimka, že spolupracujeme s ostatními složkami IZS a stává se to často, takže ano.

Odpověď 9: V porovnání s hasiči nemáme tolik povinností, oni musí makat mnohem víc. My máme na starosti zdravotní stav zraněných nebo nemocných pacientů a poskytovat jim rychlou zdravotnickou pomoc. Naši hlavní náplní je poskytovat přednemocniční péči a transportovat pacienty do nemocnice.

Odpověď 10: Ano a jsem za taková školení rád, i když je to pro některé ztráta času. Teorie je důležitá, ale většinou bývá dlouhá a nudná. Praktický nácvik je vždy nejlepší. Přejde mi lepší, když si mohu věci osahat a doopravdy vyzkoušet.

Zdravotnický záchranář č. 5

Muž – doba praxe 6 let

Odpověď 1+2: *Součinnost složek IZS je zásah, při kterém nezasahuje pouze ZZS, ale i jednotky hasičů a policie. Poznáme to jednoduše a to tak, že na místě s námi zasahují i již zmíněné jednotky hasičů a policie. Takovýto zásah probíhá v případech, kdy situaci nemůže zvládnout pouze určitá složka a potřebuje pomoc ostatních.*

Odpověď 3+4+5: *Bohužel jsem o katalogu typových činností nikdy neslyšel a ani nevím, kde bych ho hledal. Jelikož jsem o něm nikdy neslyšel, tak ani nevím co je jeho obsahem. Předpokládám, že tam budou podrobné postupy toho, jak se máme chovat při zásahu. Něco jako směrnice, která se týká určitých situací, při kterých jsme v kontaktu s ostatními složkami IZS. Nedávno bylo školení, ale pouze na mimořádnou událost, kde se probíralo, co mají dělat posádky, když dorazí na místo jako první. Mělo by to být tak, že z prvních se stanou vedoucí, kteří dále řídí ostatní posádky.*

Odpověď 6+7: *To jsou situace, se kterými jsem se nikdy nesetkal. Nevím, jak přesně bych postupoval.*

Odpověď 8: *Ano, společný zásah je vcelku běžný u většiny dopravních nehod.*

Odpověď 9: *Naším úkolem je poskytnutí první pomoci.*

Odpověď 10: *Tato školení probíhají každý půlrok a bývají povinná. Mám rád praktická cvičení společně s teoretickým. Ale ne vždy se konají obě dohromady.*

Zdravotnický záchranář č. 6

Žena – doba praxe 7 let

Odpověď 1+2: *Je to zásah záchranné služby, hasičů a policie najednou. Všechny tyto jednotky se navzájem doplňují, pokud je to tedy třeba. Poznáme ho nejspíš tak, že na místě nejsme pouze my ZZS. Většinou se jedná například o větší havárii, při které se nemůžeme bez pomoci hasičů dostat k jedincům, kteří potřebují ošetření. U všech těchto nehod musí být samozřejmě i policie.*

Odpověď 3+4: *S tím jsem přímo seznámena nebyla, nejspíš bude někde uložen. Nejsem si jista, ale předpokládám, že v katalogu jsou postupy pro určité situace. Může to být dopravní nehoda, či jiná katastrofa. Ovšem myslím si, že tam můžou být i běžné situace, se kterými se při zásahu můžeme setkat.*

Odpověď 5: *Mimořádná událost tam určitě patří, na to jsme měli i školení, takže když si to tak proberu v hlavě tak o typových činnostech nějaké informace mám, jen si všechny nevybavím. Školení na mimořádnou událost bývá často, takže teoreticky to znám, ale tím nelze říci, že bych to pak na ostro zvládla. Při takovém zásahu je důležitá pozice vedoucího zdravotníků a vedoucího lékaře, kteří mají na starosti všechny zbylé posádky a třídění zraněných.*

Odpověď 6+7: *To jsou již méně časté události, ke kterým se jen tak člověk nedostane. U nich bych tipovala, že je nutné dodržovat nějaký odstup, abychom se i my případně nekontaminovali nebo, abychom nebyli zraněni a mohli poskytovat rovní pomoc ostatním.*

Odpověď 8: *S touto situací jsem se již několikrát setkala, většinou nastává u větších dopravních nehod, kdy všechny složky zasahují naráz.*

Odpověď 9: *Naše starost je poskytnout odbornou první pomoc a převoz do nemocniční péče.*

Odpověď 10: *Ano taková školení probíhají a teoretické školení je dobré ovšem, když si danou situaci nemohu vyzkoušet, může mi být teorie k ničemu. Myslím si, že je nejlepší prolnutí teorie a praxe.*

Zdravotnický záchranář č. 7

Muž – doba praxe 4 roky

Odpověď 1+2: *Situace, kdy společně zasahují alespoň dvě složky. Třeba my a hasiči nebo policie a hasiči. Pokud se jedná pouze o výjezd ZZS, tak to se nedá mluvit o společném zásahu IZS. Pokud je to výjezd pro alespoň dvě složky, tak už ano.*

Odpověď 3+4: *Nebyl jsem s ním přímo seznámen, ale vyhledal jsem si informace sám, jelikož mě to zajímalo. Jedná se o jakési metodické pokyny k tomu, jak by měli jednotlivé složky IZS postupovat v určitých mimořádných situacích, patří sem: dopravní nehoda, velký počet zraněných, letecké nehody, nehody vlaku, výbuch v metru, šíření nebezpečných látek, zásahy při veřejných akcích, jako třeba technoparty. Určitě to ale není vše, je toho mnohem více.*

Odpověď 5: *Nejčastěji proškolená a zmiňovaná je činnost složek IZS při mimořádné události, kdy je postiženo více osob. V takovém případě se ZZS rozděluje, dle toho, kdo na místo události dorazí jako první a kdo později. Z prvních posádek je vedoucí zdravotnické složky, vedoucí lékař a vedoucí odsunu. Každý má pak své funkce*

a činnosti, které vykonává. Vedoucí zdravotníků řídí ostatní skupiny a komunikuje s dispečinkem, vedoucí lékař provádí lékařské třídění a určuje priority ošetření a transportu. Vedoucí odsunu pak koordinuje transport jednotlivých pacientů do cílových zdravotnických zařízení. Patří sem i třídění START, které se provádí před lékařským tříděním a mohou ho provádět třeba i hasiči, pokud je to někde, kam se ZZS nedostane nebo nemůže dostat.

Odpověď 6+7: Určitě i v těchto případech by se dalo využít postupu, jako u mimořádné události, kde je více zraněných, ale záleží to na tom, jaké jsou okolnosti této situace. Pokud by se jednalo právě o nějaký únik chemických látek, tak bychom my, jako ZZS byli v bezpečné vzdálenosti. To samé platí i u výbušnin.

Odpověď 8: Dalo by se říci, že neustále. Je mnoho případů, kdy spolupracujeme s hasiči nebo s policisty.

Odpověď 9: Poskytování přednemocniční neodkladné péče a spolupráce s ostatními složkami IZS.

Odpověď 10: Ano, zúčastnil jsem se několika a velice mě zajímala. Bez teoretické přípravy je praktické cvičení k ničemu, když lidé pak neví, jak se mají chovat. A na druhou stranu mít pouze teorii je také neefektivní, protože tím se člověk pouze něco dozví, ale v podstatě se to nenaučí. Takže určitě oboje dohromady.

Zdravotnický záchranář č. 8

Muž – doba praxe 10 let

Odpověď 1+2: Spolupráce policie, hasičů a nás, jako záchranné služby. Zásah IZS je to tehdy pokud jsou na místě alespoň dvě složky, tedy tak jsem to slyšel. Takže pokud máme výjezd pouze my, bez hasičů nebo policie, tak to není zásah IZS.

Odpověď 3+4: Asi jsem to již slyšel. Nevím, zda přesně tento název, ale asi vím, o co jde. Podle mě, je to směrnice, jak postupovat u jednotlivých společných zásahů. Pokud pojedeme k nějakému závažnějšímu případu, třeba tam, kde bude více zraněných, tak se použijí právě tyto doporučené postupy, které by měli být stejné pro všechny zasahující složky, aby všichni věděli, jak se mají chovat a jak postupovat.

Odpověď 5: Hromadné neštěstí, jako jsou velké dopravní nehody. A pak třeba nějaké katastrofy, jako jsou například povodně. Bývá na to školení, na kterém nám je vysvětlen postup třídění a chování jednotlivých posádek.

Odpověď 6+7: *Takové situace jsme probírali pouze okrajově, takže nemohu říct, jakým způsobem bych postupoval. Asi bude nejpřednější zajistit ošetření již poraněným a spolupracovat s ostatními, hlavně s hasiči.*

Odpověď 8: *Na společném zásahu byl snad už každý. Je to běžné.*

Odpověď 9: *Naším úkolem je zajistit ve spolupráci s ostatními zdravotnickou pomoc. Takže provádíme život zachraňující výkony, ošetřujeme a převážíme do nemocnice.*

Odpověď 10: *Za svá léta u ZZS jsem se zúčastnil již několikrát. Nebylo jich sice mnoho, ale vždy byla přínosná. Školení převažují nad cvičeními. Je to logické, jelikož není dostatek času zajistit nějaký velký nácvik všech složek a hlavně nejde zařídit, abychom se jej mohli zúčastnit všichni, to by bylo moc nákladné. Samozřejmě bych raději ta praktická cvičení, ale jak už jsem řekl, to nejde tak často.*

4.2 Vyhodnocení rozhovorů

V této části práce jsou vyhodnoceny odpovědi všech dotazovaných zdravotnických záchranářů na otázky pokládané během rozhovorů. Vyhodnocení je soustředěno na rozdílné odpovědi u daných otázek a na názory jednotlivých respondentů.

Otázka č. 1: Co si představujete pod pojmem součinnost složek IZS?

Ve většině případů se odpovědi nelišily. Pět dotazovaných (respondenti 1, 2, 4, 5 a 6) odpovědělo, že se jedná o společný zásah ZZS, HZS ČR a PČR. Tři záchranáři (respondenti 3, 7 a 8) správně uvedli (dle zákona č. 239/2000 Sb.), že součinnost složek IZS nastává i v případě, kdy se sejdou u společného zásahu pouze dvě základní složky IZS, tedy například ZZS a HZS ČR.

Otázka č. 2: Víte, kdy se jedná o součinnost složek IZS?

Tato otázka úzce souvisí s otázkou č. 1 a odpovědi byly spojené. Záchranáři (č. 2, 3, 4, 5, 6, 7 a 8) se shodují na tom, že v případech, kdy se jedná o výjezd indikovaný pouze pro záchrannou službu, jak uvedl např. záchranář č. 3 - „*třeba srdeční infarkt*“, nelze mluvit o zásahu IZS. Shodují se na tom, že k tomu, aby šlo o zásah IZS, je nutná přítomnost více jeho složek. Takto to uvádí například respondent č. 7: „*Situace, kdy společně zasahují alespoň dvě složky. Třeba my a hasiči nebo policie a hasiči. Pokud se jedná pouze o výjezd ZZS, tak to se nedá mluvit o společném zásahu IZS. Pokud je to výjezd pro alespoň dvě složky, tak už ano.*“

Otázka č. 3: Byl/a jste někdy seznámen/a s Katalogem typových činností IZS?

Odpovědi v této otázce jsou až na výjimky jednotné. Většina dotazovaných s tímto dokumentem seznámena nebyla (respondenti 2, 5, 6, 7) nebo si jej nepamatovala, ale byli by, dle jejich slov, schopni odhadnout, co je obsahem takového dokumentu. Záchranář č. 7 uvedl, že s Katalogem typových činností sice nebyl seznámen, ale uvádí: „*vyhledal jsem si informace sám, jelikož mě to zajímalo*“. Někteří dotazovaní (respondent 4, 6, 7) na tento dokument narazili během prohlížení intranetu, na který mají všichni zaměstnanci Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje přístup. Z odpovědí však vyplývá, že záchranáři nebyli přímo seznámeni s Katalogem typových činností. Jako například zdravotnický záchranář č. 3, který uvedl následující: „*Přesně tento název jsem moc neslyšel, ale hádám, že to budou dokumenty k jednotlivým mimořádným událostem.*“ nebo záchranář č. 2: „*Tento název jsem nikdy neslyšela, ale asi to bude něco, jako takový manuál, jak postupovat při nějaké situaci.*“

Otázka č. 4: Víte, co by mohl tento dokument obsahovat?

Dotazovaní na tuto otázku odpověděli, že si nejsou jisti (respondent 1, 4, 6) přesně si nepamatují nebo že pouze tipují (respondent 2, 3, 5), co by mohlo být obsahem Katalogu typových činností. I přesto, že si nebyli jisti, byli všichni dotazovaní schopni odhadnout, že se jedná o soubor tzv. směrnic, doporučení a postupů pro společné zásahy složek IZS. Záchranář č. 7 uvedl: „*Jedná se o jakési metodické pokyny k tomu, jak by měli jednotlivé složky IZS postupovat při určitých mimořádných situacích*“. Naproti tomu záchranář č. 5 upřímně odpověděl následující: „*Jelikož jsem o něm nikdy neslyšel, tak ani nevím co je jeho obsahem.*“ A však později doplňuje: „*Předpokládám, že tam budou podrobné postupy toho, jak se máme chovat při zásahu.*“ Ve většině případů tedy respondenti nevěděli, co Katalog typových činností obsahuje, ale na základě poskytnutých informací během rozhovoru by byli schopni některé dokumenty vymyslet.

Otázka č. 5: Dokázal/a byste popsat některou situaci nebo postup činností, které se využívají při společném zásahu složek IZS?

Všichni dotazovaní byli během rozhovoru schopni zmínit alespoň některé situace, kterých se soubor typových činností týká. Přiznávají však, že určitě nevědí všechny typové činnosti (respondenti 1 a 7). Většina dotazovaných (respondenti 1, 2, 3, 5, 6 a 7) věděla základní informace o MU, ale to především díky nedávno proběhlému školení, jak uvádí záchranář č. 2: „*Třeba mimořádná událost, na kterou jsme měli nedávno školení.*“

Takže tam určitě budou postupy, jak se chovat na místě zásahu“. Polovina záchranářů (respondenti 2, 4, 5 a 8) uvedla situace, kdy dojde k haváriím, dopravním nehodám, hromadným neštěstím, apod. Záchranáři č. 1, 3, 6 a 7 byli schopni vyjmenovat i jiné MU, pro které je Katalog typových činností vypracován. Například, jak uvádí záchranář č. 7: *„dopravní nehoda, velký počet zraněných, letecké nehody, nehody vlaku, výbuch v metru, šíření nebezpečných látek, zásahy při veřejných akcích, jako třeba technoparty“*, který zároveň přiznává, že určitě nějaké typové činnosti zapomněl, jelikož ví, že jich je více.

Otázka č. 6: Seznámil/a jste se někdy s typovými činnostmi zabývajícími se sebevraždou, B-agens a toxiny, špinavou bombou nebo technoparty?

Nejvíce dotazovaných se u této otázky vyjadřovalo k sebevražedným pokusům (respondenti 1, 3, 4), kterých se již jako výjezdová posádka zúčastnili. Celkový názor dotazovaných nejlépe vystihuje odpověď záchranářky č. 6, která uvedla: *„To jsou již méně časté události, ke kterým se jen tak člověk nedostane“*. Hlubší informace o dotazovaných typových činnostech neměl žádný z respondentů, ale potvrzují, že byly částečně zahrnuty v periodickém školení ZZS Jihočeského kraje (dále jen ZZS Jčk), jak například uvádí záchranář č. 8 – *„Takové situace jsme probírali pouze okrajově“*.

Otázka č. 7: Věděl/a byste, jak postupovat v případě zásahu u sebevraždy, situace s B-agens a toxiny, špinavé bomby nebo technoparty postupovat?

V otázce, jak by zdravotníci záchranáři postupovali u výše zmíněných událostí, se někteří (respondenti 2, 3, 7) shodují na využití postupu pro MU s hromadným postiženým osob, pokud by k takové události došlo. Takto na zmiňovanou otázku odpověděl zdravotnický záchranář č. 7: *„Určitě i v těchto případech by se dalo využít postupu, jako u mimořádné události, kde je více zraněných, ale záleží to na tom, jaké jsou okolnosti této situace. Pokud by se jednalo právě o nějaký únik chemických látek, tak bychom my, jako ZZS byli v bezpečné vzdálenosti. To samé platí i u výbušnin.“* Na dodržování bezpečné vzdálenosti se dotazovaní (respondenti 1 2, 3, 4, 6 a 7) také shodují. Respondent č. 1 uvádí názor, že v takových případech by se měli členové posádek ZZS řídit pokyny zasahující členů HZS ČR a poskytovat přednemocniční neodkladnou péči v ústraní a nezasahovat přímo do centra události. K tomuto názoru se přiklání i záchranáři

č. 2, 3 a 7. Záchranář č. 5 uvedl, že se s takovou situací nikdy nesetkal a dodává: „*Nevím, jak přesně bych postupoval.*“

Otázka č. 8: Byl/a jste někdy v situaci, kdy spolupracovaly všechny základní složky IZS?

V této otázce se shodují všichni dotazovaní respondenti. Nejlépe danou otázku vystihuje odpověď respondenta č. 4, který odpověděl: „*Je to spíš pravidlo než výjimka, že spolupracujeme s ostatními složkami IZS a stává se to často, takže ano.*“ Na základě odpovědi by se dalo říci, že všichni záchranáři již mají zkušenosti se spoluprací s jinými členy základních složek IZS. Není tedy výjimkou, že se na zásahu v místě události, setkávají členové základních složek IZS a musejí spolu komunikovat a společně postupovat při řešení vzniklé situace. K využití doporučených postupů nebo katalogu typových činností při společném zásahu se vyjadřuje respondent č. 3 takto: „*S ostatními složkami IZS spolupracujeme docela často, ale že bychom postupovali podle nějakého manuálu, to říct nemohu.*“

Otázka č. 9: Jaké postavení, podle vás, zaujímá ZZS v rámci IZS?

Jednoznačnou odpovědí na tuto otázku bylo poskytování odborné první pomoci a přednemocniční neodkladné péče (respondenti 1, 2, 3, 4, 5, 6 a 7). Někteří (respondenti 3, 4, 6 a 8) uváděli i transport do zdravotnického zařízení. Záchranáři č. 2 a 4 uvádějí, že podle jejich názoru mají v rámci IZS těžší práci členové HZS ČR, kteří mají, dle jejich slov, více povinností při jednotlivých činnostech a mají práci náročnější. Respondent č. 4 to uvádí následovně: „*V porovnání s hasiči nemáme tolik povinností, oni musí makat mnohem víc.*“

Otázka č. 10: Zúčastnil/a jste se někdy školení zaměřeného na činnosti IZS a jakou formou školení upřednostňujete?

Dotazovaní záchranáři zmiňují, že se již několikrát zúčastnili školení na součinnost se složkami IZS (respondenti 1, 7 a 8) a v odpovědích se shodují na tom, že prolnutí teoretického školení s následným praktickým nácvikem je pro ně nejlepší (respondenti 1, 3, 5, 6 a 7). Někteří dotazovaní konstatují (např. zdravotnický záchranář č. 8), že se častěji konají teoretická školení než praktická cvičení. Zároveň však udává, že je pochopitelné, že nelze pořádat rozsáhlé cvičení pro všechny složky IZS častěji z důvodu vysoké časové a materiální náročnosti.

5. Diskuze

Ve své práci na téma „Typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu z pohledu zdravotnického záchranáře“ jsem se zaměřil na zjištění, zda mají zdravotničtí záchranáři dostatečné povědomí o typových činnostech vyplývajících z „Katalogu typových činností při společném zásahu složek IZS“. Formou polostrukturovaných rozhovorů jsem pokládal otázky zdravotnickým záchranářům, zaměstnancům Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje, které úzce souvisely s činnostmi složek IZS, postavením ZZS v rámci IZS a rozsahem znalostí souboru dokumentů metodického typu pro činnosti během přípravy na MU a provádění záchranných a likvidačních prací při společném zásahu složek IZS. Oslovených záchranářů bylo celkem osm, kteří odpovídali na připravené otázky, které byly postupně rozvíjeny. V některých otázkách se názory jednotlivých respondentů shodovaly, ale v těch detailnějších se informace rozházely.

V otázce, co si zdravotničtí záchranáři představují pod pojmem součinnost složek IZS bylo zjištěno, že ne každý považuje za společný zásah složek IZS to, co ukládá zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému, tedy že o společném zásahu se mluví již tehdy, pokud na místě zasahují nebo se na přípravě na MU podílejí alespoň dvě složky IZS. Většina dotazovaných uvedla, že se jedná o součinnost složek IZS pouze tehdy, pokud na místě zasahují všechny tři základní složky IZS, tedy ZZS, HZS ČR a PČR. Na druhou stranu se však všichni dotazovaní shodli, že pokud je na místo volána pouze ZZS, tak se o zásah IZS nejedná.

Informace získané o souboru dokumentů s názvem Katalog typových činností integrovaného záchranného systému byly oslovenými zdravotnickými záchranáři publikovány na základní úrovni. Většina záchranářů uvedlo, že o takovém dokumentu neslyšeli nebo se o něj nezajímali do takové míry, aby znali jeho plný obsah. Dva respondenti (respondenti 7 a 8) měli informace o tom, k čemu zmíněný dokument (soubor dokumentů) slouží a při jakých situacích by měl být využíván. Vzhledem k základní informovanosti zdravotnických záchranářů o tomto dokumentu se v následující otázce snažili dopátrat odpovědí, které se ve většině případů shodovaly. Převážná většina dotazovaných respondentů udávala, že by tento soubor dokumentů mohl být metodickým pokynem nebo směrnici, jak postupovat u jednotlivých událostí, při kterých spolupracují složky IZS. Někteří uvedli, že se jedná o postupy pouze pro dopravní nehody a MU s velkým počtem raněných a obětí. Tato informace utkvěla

v hlavě většině záchranářů, jelikož se někteří z nich v nedávné zúčastnili školení týkajícího se MU s hromadným postižením osob. Školení bylo zaměřeno na výklad jednotlivých bodů uvedených v typové činnosti č. 9 (STČ-09/IZS, 2008), na používaný systém třídění raněných metodou START a následné lékařské třídění. Záchranáři byli informováni o postupu během takové události. Většina byla schopna popsat úlohy vedoucího zdravotnické složky, vedoucího lékaře a vedoucího odsunu. Správně také popisovali, že tyto úlohy spadají do činností první výjezdové skupiny ZZS, která dosáhne místa MU. Dále věděli také o spolupráci s ostatními složkami IZS a o používání radiových telekomunikačních prostředků (vysílaček). Pro některé záchranáře to však byly jediné informace týkající se typových činností, které byli schopni sdělit.

Někteří záchranáři (respondenti 1, 7 a 8), kteří mají díky vlastní aktivitě částečné znalosti ohledně typových činností, byli schopni vyjmenovat i jiné situace, u kterých se použijí určité metodické postupy uvedené v souboru typových činností, než MU s velkým počtem raněných a obětí, a dopravní nehody. Jako příklad uvedli pád letadla, útoky a nehody spojené s únikem nebezpečných či jiných látek (CBRNE), výbuch v metru nebo situaci při zajišťování pořádku při technoparty. Sami ovšem přiznávají, že i navzdory skutečnosti, že si tyto dokumenty přečetli, nevěnovali některým částem dostatečnou pozornost, a tudíž nejsou s to říci, jak by se měli jakožto zdravotníci záchranáři zachovat.

V otázce, zda se zdravotníci záchranáři někdy seznámili s typovými činnostmi zabývajícími se demonstrováním úmyslu sebevraždy, nálezem předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů, špinavou bombou (použití radiologické zbraně) nebo typovou činností pro zajištění pořádku při technoparty se jejich odpovědi zásadním způsobem nelišili. Dalo by se říci, že se jedná o tak ojedinělé případy, že jsou během zmiňovaných školení předneseny pouze okrajově. Jedinou výjimkou jsou případy pokusů o sebevraždu, jak uvádějí dva respondenti, kteří se s tímto případem již v praxi setkali.

Z mého pohledu nejsou v Souboru typových činností některé typové činnosti pro ZZS blíže specifikovány a ve většině případů se jedná o úkoly spojené s poskytnutím PNP, což je hlavním posláním ZZS, tak jak je uvedeno v zákoně č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. V tomto ohledu se zdravotníci záchranáři shodli na definici, že úkolem ZZS je především poskytování PNP a následný transport pacientů do zdravotnického zařízení. Nikdo z dotázaných, kromě respondenta č. 4, neuvedl, že se v rámci společného zásahu IZS podílí ZZS například na třídění raněných. Záchranář č. 4 uvedl, že si z dob svého studia pamatuje třídící metodu START, ale dále již typovou

činnost č. 9, ve které je tato třídící metoda popisována, nějak blíže nespécifikoval. Dotazovaní záchranáři si, dle mého názoru, při rozhovorech neuvědomili, že i využití třídících metod je součástí zásahu na místě události a tudíž jej lze zahrnout do činností ZZS v rámci společného zásahu složek IZS.

Během rozhovorů jsem se zajímal také o otázku, zda probíhají v rámci ZZS Jčk školení zaměřená na postup při mimořádných událostí. Dle informací obdržených od respondentů se taková školení konají několikrát do roka (minimálně dvakrát). Další otázkou bylo, zda by zdravotníci záchranáři upřednostňovali teoretická školení, praktická cvičení nebo kombinaci obojího v tématech spolupráce složek IZS. Odpovědi se shodují i s mým názorem. Dle respondentů je nejlepší kombinace obojího, jelikož tak člověk získá cenné informace, které může následně vyzkoušet v praxi. Otázkou je, zda je na taková školení dostatek prostoru a materiálního zabezpečení. Cvičení, do kterého budou zapojeny vybrané složky IZS, se samozřejmě nemůže konat každý měsíc. Je tedy dáována přednost teoretickým školením, která však bývají zaměřena pouze na jednu typovou činnost a ostatní jsou opomíjeny. V tomto tématu se nabízí otázka, zda by bylo možné a účelné změnit zaměření školení. Dle mého názoru by bylo nejúčelnější věnovat typovým činnostem zvláštní školení, která by probíhala mimo rámec periodického školení zaměstnanců ZZS Jčk a navazoval na ně i praktický výcvik. Každý ze zaměstnanců by tak během své praxe u ZZS absolvoval alespoň jednou školení a cvičení na každou typovou činnost. Otázkou však zůstává, zda je dostatek prostředků pro zabezpečení takového školení a to nejen po stránce materiální, ale i personální.

6. Závěr

V mé bakalářské práci jsem se zaměřil na zmapování povědomí zdravotnických záchranářů, zaměstnanců Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje, o Katalogu typových činností, a o rozsahu jednotlivých typových činností složek IZS při společném zásahu. Během zpracování bakalářské práce jsem využíval metodu polořízených rozhovorů, během kterých jsem pokládal zdravotnickým záchranářům otázky související s činnostmi zdravotnické záchranné služby s návazností na činnost integrovaného záchranného systému.

Práci jsem rozdělil do dvou částí. V první části jsem se zaměřil na teoretické vymezení jednotlivých pojmů souvisejících s integrovaným záchranným systémem, jeho složkami a především na typové činnosti složek integrovaného záchranného systému při společném zásahu. U jednotlivých typových činností jsem vždy vymezil základní pojmy, definice a konkrétní postupy a úkony složek IZS. Dále, jsem popisoval činnosti zdravotnické záchranné služby související s danou typovou činností.

V praktické části jsem vedl neformální rozhovory se zdravotnickými záchranáři. Snažil jsem se během rozhovorů zjistit odpovědi na předem dané výzkumné otázky. Na otázku, jaké jsou jednotlivé typové činnosti pro společný zásah složek IZS a jaké v nich zaujímá postavení zdravotnický záchranář, jsem došel k následujícím výsledkům. Zdravotničtí záchranáři nebyli schopni plně definovat, jaké jsou typové činnosti při společném zásahu složek integrovaného záchranného systému, ale díky teoretickým školením, která probíhají v průběhu roku, byli záchranáři schopni sdělit základní informace o typové činnosti č. 9 (STČ č. 9) zaměřující se na MU s velkým počtem raněných a obětí. O této typové činnosti byli záchranáři dostatečně informováni v periodických školeních ZZS Jčk Nejen periodická školení, ale i interní předpis ZZS Jčk (SM01.06 Mimořádná událost) uložený na intranetu a především vyhláška č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě, zajišťuje, že zdravotničtí záchranáři vědí, jak se při takové události chovat a jakým způsobem postupovat. Tím jsem získal i odpověď na mou druhou výzkumnou otázku, tedy jaké mají záchranáři povědomí o rozsahu typových činností. Vzhledem k faktu, že jsou schopni určit pouze jednu typovou činnost z celkových patnácti, je výsledek mého výzkumu negativní. Na druhou stranu je však důležité zmínit, že se jedná o základní typovou činnost týkající se ZZS, která se prolíná i ostatními typovými činnostmi. U některých dotazovaných jsem zjistil, že vědí i o dalších typových činnostech, ale rozsah informací byl pouze okrajový.

Jednotlivé soubory typových činností jsou zpracovávány pro všechny složky IZS s tím, aby mohly být využívány při společných zásazích. Je tedy důležité, aby všichni zasahující členové měli alespoň základní povědomí o všech typových činnostech IZS. Ze strany ZZS by mohla být, dle mého názoru, věnována větší pozornost i ostatním typovým činnostem. Na druhou stranu je pravdou, že se úlohy ZZS v typových činnostech opakují a mnohdy se odkazují právě na MU s velkým počtem raněných a obětí (STČ č. 9). Ovšem i při využití typové činnosti č. 9 se postup a chování jednotlivých složek IZS u některých typových činností liší a nelze tedy říci, že by znalost a využití jednoho postupu mohlo být aplikováno na všechny typové činnosti. Mohu tedy konstatovat, že pro potřeby běžné praxe je, z mého pohledu, míra informací dostatečná, ale v případě mimořádných událostí se zdravotničtí záchranáři nesebkávají s běžnou praxí a je za potřebí využití jiných postupů a metod. V běžné praxi se záchranáři setkávají a aplikují postupy urgentní medicíny, ale u mimořádných událostí se zaměřují spíše na medicínu katastrof a proto není mnou zjištění výsledek pozitivní, protože míra znalostí jednotlivých postupů pro mimořádné události a jednotlivé typové činnosti není dostatečná.

Zjištěné informace a výsledek mé práce mohou případně sloužit k úpravě teoretických školení a praktických nácviků a k zamyšlení, zda jsou zdravotničtí záchranáři dostatečně proškolení v problematice zvládnutí MU či nikoliv.

7. Použitá literatura

- 1) Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. 2009. *Integrovaný záchranný systém* [online]. Praha. [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranny-system.aspx.
- 2) *Katalogový soubor typové činnosti STČ01/IZS – Špinavá bomba*. 2015. Praha: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR odbor IZS a výkonu služby. 58 s.
- 3) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 02/IZS – Demonstrování úmyslu sebevraždy*. 2005. Praha: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR odbor IZS a výkonu služby. 22 s.
- 4) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 03/IZS – Oznámení o uložení nebo nálezů výbušniny nebo výbušného systému*. 2006. Praha: Policejní prezidium České republiky. 49 s.
- 5) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 04/IZS – Letecká nehoda*. 2005. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství HZS ČR. 41.
- 6) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 05/IZS – Nález předmětu s podezřením na přítomnost B-agens nebo toxinů*. 2006. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. 45 s.
- 7) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 06/IZS – V podmínkách rozsáhlých policejních opatření pro udržení veřejného pořádku při technoparty*. Praha 2006: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. 19 s.
- 8) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 07/IZS – Záchrana pohřešovaných osob – pátrací akce v terénu*. 2010. Praha: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR odbor IZS a výkonu služby. 30 s.
- 9) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 08/IZS – Dopravní nehody*. 2009. Praha: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR. 38 s.
- 10) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 09/IZS – Mimořádné události s velkým počtem raněných a obětí*. Praha 2008: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR 39 s.

- 11) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 10/IZS – Nebezpečné poruše plynulosti provozu na dálnici*. Praha, 2008: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR. 47 s.
- 12) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 11/IZS – Chřipka ptáků*. Praha 2011: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR. 41 s.
- 13) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 12/IZS – Poskytování psychosociální pomoci*. Praha 2012: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR. 21 s.
- 14) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 13/IZS – Reakce na chemický útok v metru*. Praha 2013: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR. 108 s.
- 15) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 14/IZS – Amok – útok aktivního střelce*. Praha 2013: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR, odbor IZS a výkonu služby. 38 s.
- 16) *Katalogový soubor typové činnosti STČ 15/IZS – Mimořádnosti v provozu železniční osobní dopravy*. Praha 2015: Ministerstvo vnitra generální ředitelství HZS ČR. 29 s.
- 17) Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. 2016. *Postavení a úkoly HZS ČR*. [online]. Praha. [cit. 2016-07-13]. Dostupné na: <http://www.hzscr.cz/clanek/postaveni-a-ukoly-postaveni-a-ukoly.aspx>
- 18) Policie ČR. 2015. *Pořádková policie*. Praha. [online].[cit. 2016-04-09]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/poradkova-policie.aspx>.
- 19) ŠTĚTINA, J., *Zdravotnictví a integrovaný záchranný systém při hromadných neštěstích a katastrofách*. Grada, Praha 2014. ISBN 978-80-247-4578-7.
- 20) Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, 2001. [online]. [cit. 2016-04-04]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 127, s. 7447-7464. Ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.
- 21) Vyhláška č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci, 2012. [online]. [cit. 2016-04-04]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 39, s. 1666-1685. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.

- 22) Vyhláška č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě, 2012. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 82, s. 3226-3231.
- 23) Zákon č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, 2000. [online]. [cit. 2016-04-04]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 98, s. 4570-4615. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>
- 24) Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, 2000. [online]. [cit. 2016-04-04] In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 73, s. 3461-3474. Dostupné na: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.
- 25) Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), 2015. [online]. [cit. 2016-04-04]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 135, s. 4307–4324. ISSN 1211-1244. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.
- 26) Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, 2011. [online]. [cit. 2016-04-04]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 131, s. 4839-4848. Dostupné na: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.
- 27) Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), 2000. [online]. [cit. 2016-04-04]. In: *Sbírka zákonů České republiky*, částka 73, s. 3475-3487. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/start.aspx>.
- 28) ZIMOLA, J., *Statut Krizového štábu Jihočeského kraje*, Příloha č. 1 k Rozhodnutí hejtmána Jihočeského kraje č.1/2010. 2010. [online]. [cit. 2016-04-10] Dostupné z: http://www.kraj-jihocesky.cz/329/krizovy_stab_kraje.htm.
- 29) ŠENOVSKEÝ, M. et al., 2007. *Integrovaný záchranný systém*. 2. vydání. Ostrava. 159 s., ISBN 978-80-7385-007-4
- 30) ŠENOVSKEÝ, M., HANUŠKA, Z., 2006. *Organizace požární ochrany a integrovaný záchranný systém*. 3. vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. 41 s. ISBN 80-86634-03-5

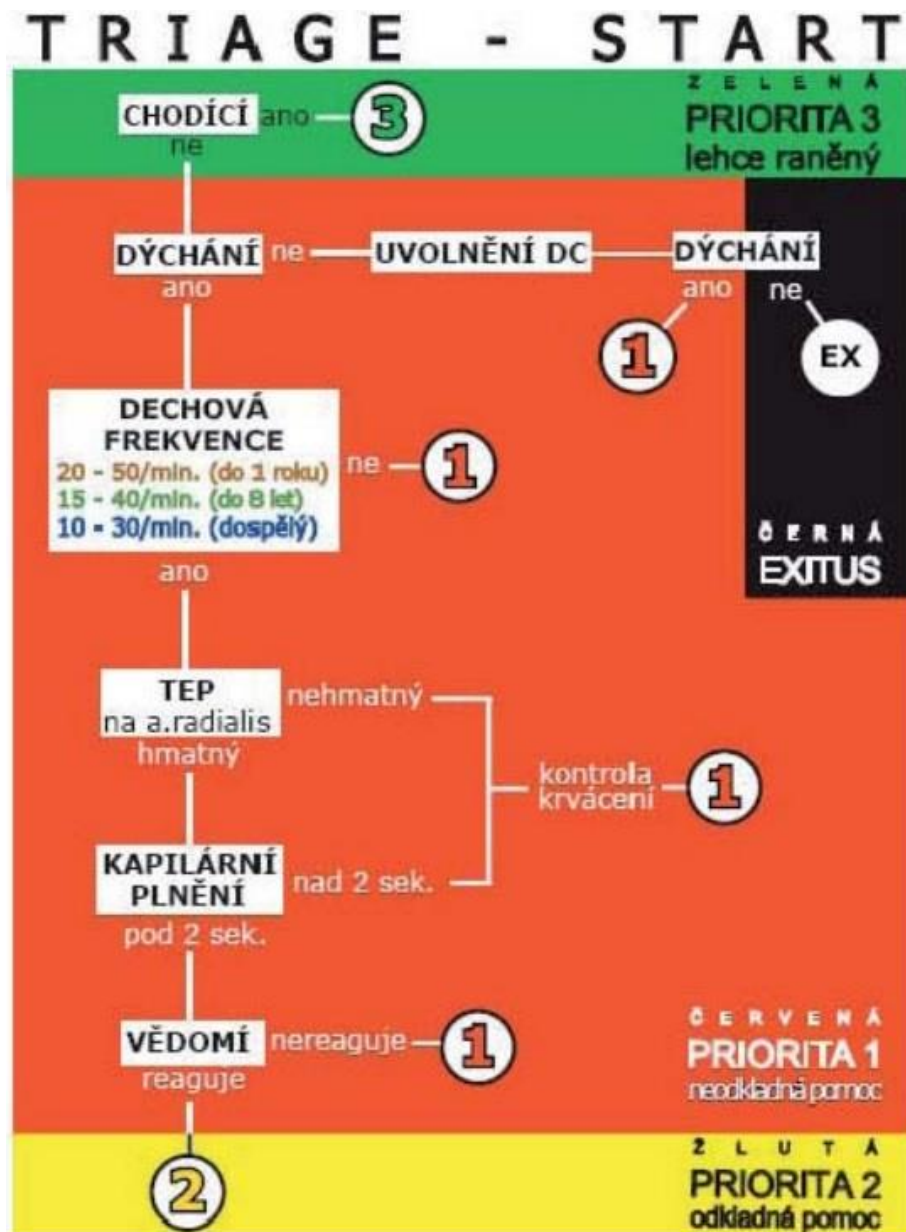
- 31) HANUŠKA, Z. et al., 2010. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. 104 s. ISBN 978-80-86640-59-4
- 32) VILÁŠEK, J. et al., *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*, 2014, 1. vydání, Praha: Karolinum, 190 s., ISBN 978-80-246-2477-8
- 33) REMEŠ, R. TRNOVSKÁ, S. a kol., *Praktická příručka přednemocniční urgentní medicíny*, 2013, 2. vydání, Praha: Grada, 240 s., ISBN 978-80-247-4530-5
- 34) KAFKA, Z., ŠANDEROVÁ, L., *Směrnice SM01.06 Mimořádná událost*, 2016, Zdravotnická záchranná služba Jihočeského kraje, 30 s.

8. Přílohy

1. Schéma pro třídění raněných metodou START
2. Identifikační a třídící karta
3. Stanoviště složek IZS pro shromáždění a třídění raněných
4. Situační plánek místa hromadné havárie
5. Seznam otázek užitých v rozhovorech

Příloha č. 1

Schéma pro třídění raněných metodou START

Zdroj: Typová činnost č. 9 – Mimořádná událost s velkým počtem raněných osob a obětí

Příloha č. 2

Identifikační a třídící karta, odpovídající vyhlášce č. 98/2012 Sb. o zdravotnické dokumentaci, využívaná při MU s velkým počtem raněných a obětí.

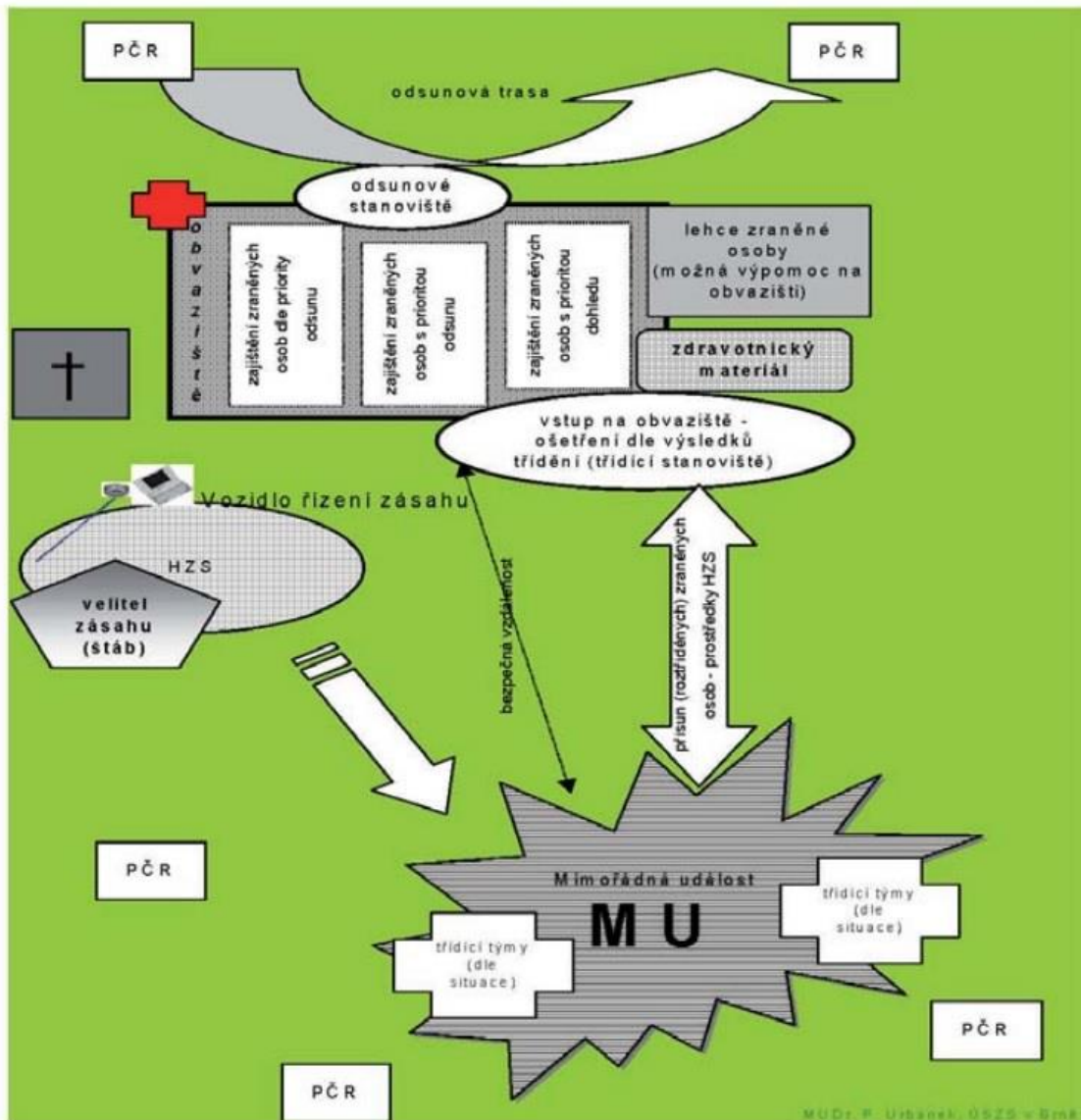
1
2

<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg); font-weight: bold; font-size: 1.2em;">DIAGNÓZA</div> <div style="flex-grow: 1;"> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%; border: 1px solid black; padding: 2px;">Vědomí</td> <td style="width: 70%; border: 1px solid black; padding: 2px;">Pac. č. _____</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">D. K.</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">↓</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Dýchání</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Pac. č. _____</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">D. K.</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">↓</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Oběh</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Pac. č. _____</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">D. K.</td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">↓</td> </tr> </table> <div style="text-align: center; margin-top: 10px;"> </div> </div> </div>	Vědomí	Pac. č. _____	D. K.	↓	Dýchání	Pac. č. _____	D. K.	↓	Oběh	Pac. č. _____	D. K.	↓	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg); font-weight: bold; font-size: 1.2em;">TĚŘIDENÍ</div> <div style="flex-grow: 1;"> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%; text-align: center;">Terapie</td> <td style="width: 30%; text-align: center;">Priorita transp.</td> <td style="width: 40%; text-align: center;">Čekání</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">I</td> <td style="text-align: center;">IIa IIb</td> <td style="text-align: center;">III IV</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Lékař</td> <td colspan="2"></td> </tr> </table> <hr/> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%; text-align: center;">Terapie</td> <td style="width: 30%; text-align: center;">Priorita transp.</td> <td style="width: 40%; text-align: center;">Čekání</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">I</td> <td style="text-align: center;">IIa IIb</td> <td style="text-align: center;">III IV</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">Lékař</td> <td colspan="2"></td> </tr> </table> </div> </div>	Terapie	Priorita transp.	Čekání	I	IIa IIb	III IV	Lékař			Terapie	Priorita transp.	Čekání	I	IIa IIb	III IV	Lékař																																			
Vědomí	Pac. č. _____																																																															
D. K.	↓																																																															
Dýchání	Pac. č. _____																																																															
D. K.	↓																																																															
Oběh	Pac. č. _____																																																															
D. K.	↓																																																															
Terapie	Priorita transp.	Čekání																																																														
I	IIa IIb	III IV																																																														
Lékař																																																																
Terapie	Priorita transp.	Čekání																																																														
I	IIa IIb	III IV																																																														
Lékař																																																																
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg); font-weight: bold; font-size: 1.2em;">TĚRAPIE</div> <div style="flex-grow: 1;"> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border: 1px solid black; padding: 2px;">☐ O₂</td> <td style="width: 5%;"></td> <td style="width: 45%;"></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐ Intubace</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐ Ventilace</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐ Pleurální drenáž</td> <td style="text-align: center;">vpravo vlevo</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐ Zástava krvácení</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐ Infuze</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="padding: 2px;">Léky _____</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐ Znehybnění</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐ Dekontaminace</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐ </td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐ </td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐ </td> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐ </td> <td></td> </tr> </table> </div> </div>	☐ O ₂			☐ Intubace			☐ Ventilace			☐ Pleurální drenáž	vpravo vlevo		☐ Zástava krvácení			☐ Infuze			Léky _____			☐ Znehybnění			☐ Dekontaminace			☐	☐		☐	☐		<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg); font-weight: bold; font-size: 1.2em;">POTVRZENÍ PŘOVEDENÍ</div> <div style="flex-grow: 1;"> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%;"></td> <td style="width: 5%;"></td> <td style="width: 45%;"></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">☐</td> <td></td> <td></td> </tr> </table> </div> </div>				☐			☐			☐			☐			☐			☐			☐			☐			☐		
☐ O ₂																																																																
☐ Intubace																																																																
☐ Ventilace																																																																
☐ Pleurální drenáž	vpravo vlevo																																																															
☐ Zástava krvácení																																																																
☐ Infuze																																																																
Léky _____																																																																
☐ Znehybnění																																																																
☐ Dekontaminace																																																																
☐	☐																																																															
☐	☐																																																															
☐																																																																
☐																																																																
☐																																																																
☐																																																																
☐																																																																
☐																																																																
☐																																																																
☐																																																																
☐																																																																
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg); font-weight: bold; font-size: 1.2em;">DOPRAVCE</div> <div style="flex-grow: 1;"> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%; border: 1px solid black; padding: 2px;">Pac. č. _____</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">↓</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Odd. _____</td> </tr> </table> </div> </div>	Pac. č. _____	↓	Odd. _____	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg); font-weight: bold; font-size: 1.2em;">ÚTRŽEK PRO DOPRAVCE</div> <div style="flex-grow: 1;"> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Poznámky: _____</td> </tr> </table> </div> </div>	Poznámky: _____																																																											
Pac. č. _____																																																																
↓																																																																
Odd. _____																																																																
Poznámky: _____																																																																
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg); font-weight: bold; font-size: 1.2em;">ZZS</div> <div style="flex-grow: 1;"> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%; border: 1px solid black; padding: 2px;">Pac. č. _____</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px; text-align: center;">↓</td> </tr> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Vůz č. _____</td> </tr> </table> </div> </div>	Pac. č. _____	↓	Vůz č. _____	<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg); font-weight: bold; font-size: 1.2em;">ÚTRŽEK PRO ZZS</div> <div style="flex-grow: 1;"> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; padding: 2px;">Poznámky: _____</td> </tr> </table> </div> </div>	Poznámky: _____																																																											
Pac. č. _____																																																																
↓																																																																
Vůz č. _____																																																																
Poznámky: _____																																																																

Zdroj: Typová činnost č. 9 – Mimořádná událost s velkým počtem raněných a obětí

Příloha č. 3

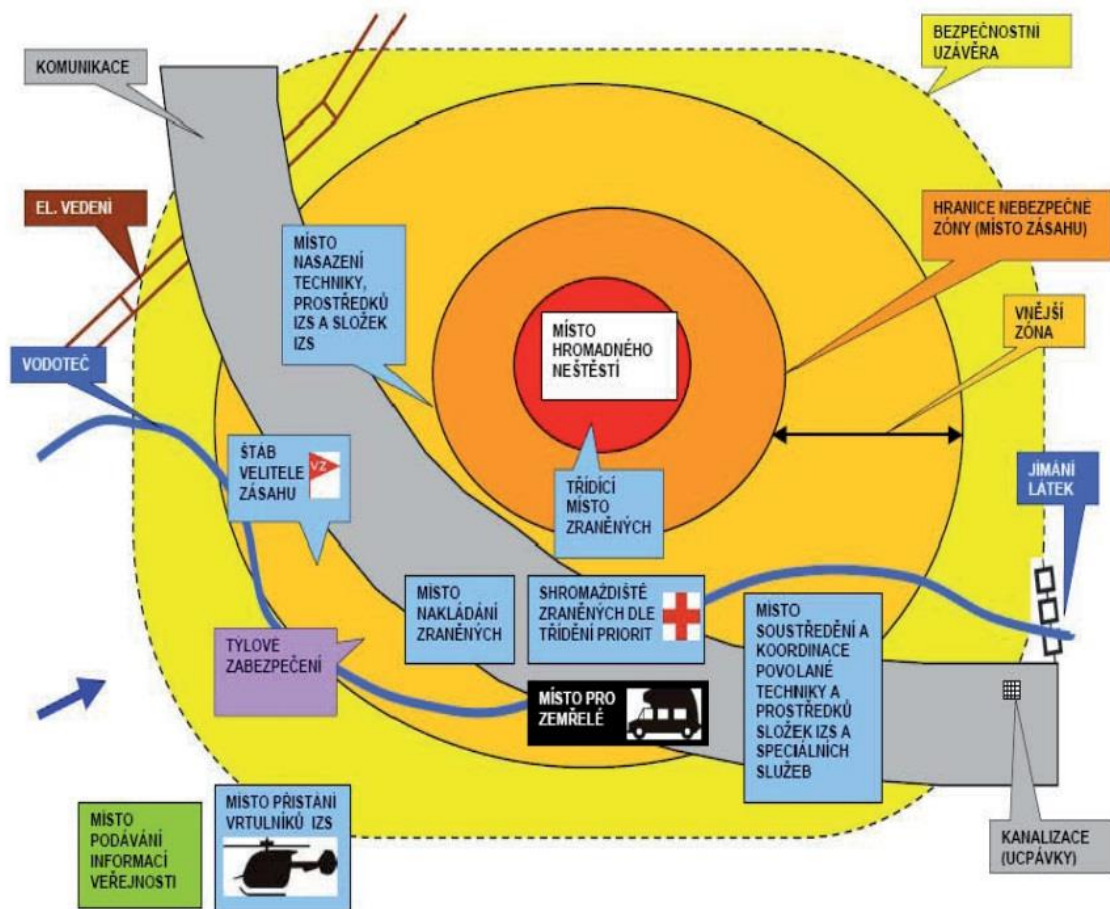
Stanoviště pro shromáždění a třídění raněných během zásahu v podmínkách, kdy se nejedná o hrozící nebezpečí látkami CBRNE.

Zdroj: Typová činnost č. 9 – Mimořádná událost s velkým počtem raněných a obětí

Příloha č. 4

Situační plánek místa hromadné havárie pro rozmístění zasahujících složek v případě, že jsou přítomny látky CBRNE.

Zdroj: Typová činnost č. 9 – Mimořádná událost s velkým počtem raněných a obětí

Příloha č. 5

Otázky pokládané respondentům během rozhovorů.

- Otázka č. 1: Co si představujete pod pojmem součinnost složek IZS?
- Otázka č. 2: Víte, kdy se jedná o součinnost složek IZS?
- Otázka č. 3: Byl/a jste někdy seznámen/a s Katalogem typových činností IZS?
- Otázka č. 4: Víte, co by mohl tento dokument obsahovat?
- Otázka č. 5: Dokázal/a byste popsat některou situaci nebo postup činností, které se využívají při společném zásahu složek IZS?
- Otázka č. 6: Seznámil/a jste se někdy s typovými činnostmi zabývajícími se sebevraždou, B-agens a toxiny, špinavou bombou nebo technoparty?
- Otázka č. 7: Věděl/a byste, jak postupovat v případě zásahu u sebevraždy, B-agens a toxiny, špinavé bomby nebo technoparty postupovat?
- Otázka č. 8: Byl/a jste někdy v situaci, kdy spolupracovaly všechny základní složky IZS?
- Otázka č. 9: Jaké postavení, podle vás, zaujímá ZZS v rámci IZS?
- Otázka č. 10: Zúčastnil/a jste se někdy školení zaměřeného na činnosti IZS a jakou formou školení upřednostňujete?